

Miljøgodkendelse
- efter § 16 a, stk. 2 i Husdyrbrugloven

Uur Hedebrug
Økologisk Svinebrug
Toftlundvej 7B
7430 Ikast

Afgørelsesdato: 2. juli 2019

Copyright

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Ikast-Brande Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i Bilag 1.

Indhold

DATABLAD	5
ANSØGNINGEN	6
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE/MILJØTILLADELSE	6
VILKÅR	7
LOVGRUNDLAG	10
IE-HUSDYRBRUG	10
BIAKTIVITETER	10
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	10
REVURDERING	10
GYLDIGHED	11
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	11
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	11
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	11
PLACERING AF ANLÆGGET	11
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	12
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	14
NATUR	15
PÅVIRKNING AF NATUR	15
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	18
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	19
FORURENING OG GENER	19
GENERELLE GENER	19
LUGT	19
STØJ	22
STØV	23
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	23
LYS	23
UDEGÅENDE DYR	23
AFFALD	23
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	24
TRANSPORT	24
SPILDEVAND	24
HÅNDTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	24
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	25
BAT – TEKNIK MED HENBLIK PÅ REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	25
BAT – RÅVARER	26
BAT – VAND OG ENERGI	26

BAT – MANAGEMENT	26
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	26
SAMLET VURDERING OM ANVENDELSE AF BAT	26
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	27
ALTERNATIVER, 0-ALTERNATIVET OG OPHØR AF DRIFTEN	27
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	28
KLAGEVEJLEDNING	29
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	30

Datablad

Dette er et økologisk husdyrbrug

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	68949815
Husdyrbrugets navn	Uur Hedebrug
Beliggenhedsadresse	Toftlundvej 7B
Postnummer	7430
By	Ikast

Ansøger

Ansøgers navn	Gert Ladegaard Jensen
Ansøgeradresse	Toftlundvej 7B
Ansøgerpostnummer	7430
Ansøgerby	Ikast
Ansøgetelefon	40544643
Ansøger-email	gertladegaard@mail.tele.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	Sagro
Konsulentnavn	Helle Borum
Konsulentadresse	Birk Centerpark 24
Konsulentpostnummer	7400
Konsulentby	Herning
Konsulenttelefon	29679435
Konsulent-email	hbo@sagro.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7560012514
CHR numre	22921

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 6ao - Ll. Nørlund, Ikast

Matrikel: 6ek - Ll. Nørlund, Ikast

Matrikel: 6eq - Ll. Nørlund, Ikast

Matrikel: 6er - Ll. Nørlund, Ikast

Matrikel: 6fg - Ll. Nørlund, Ikast

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 18. februar 2019 modtaget en ansøgning om en § 16 a-miljøgodkendelse, jævnfør *Husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast. Ansøger ønsker at udvide soholdet fra 429 årssøer til 700 årssøer. Der sker ingen ændring i staldanlægget i forbindelse med ændringen i dyreholdet, da søerne går på friland og i flytbare hytter. Staldanlæggets produktionsareal i både nudrift og ansøgt drift er på 7.019 m².

Gyllebeholder med teltoverdækning fra august 2018 på 3.900 m³ beliggende i åbent land:

Ved afgørelse af den 7. september 2017 er der meddelt et tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse af 29. september 2011 for husdyrbruget Toftlundvej 7B, 7430 Ikast til etablering af en gyllebeholder med teltoverdækning på 3.000 m³, beliggende ca. 1,25 km sydvest for staldanlægget. Ved miljøtilsyn den 19. februar 2019 blev det oplyst, at gyllebeholderen er etableret, men at der i stedet for en gyllebeholder med teltoverdækning på 3.000 m³, er etableret en gyllebeholder med teltoverdækning på 3.900 m³. Gyllebeholderens placering i åbent land på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast er således miljøgodkendt, men gyllebeholderens størrelse er ikke, hvorfor den pågældende gyllebeholder er medtaget i denne miljøgodkendelse – det har dog primært betydning for ammoniakdepositionsregningerne til omkringliggende natur i området.

Afgørelse om miljøgodkendelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Toftlundvej 7B, 7430 Ikast, med de stillede vilkår. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Ikast-Brande Kommune har besluttet, at lugtgeneniveauerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 31 til enkeltbolig uden landbrugspligt kan fraviges (50 %-reglen), da betingelserne herfor er opfyldt.

Miljøgodkendelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbruges virkninger på miljøet.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i *Husdyrbrugloven*, samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Begrundelsen for afgørelsen fremgår i det efterfølgende.

Det bemærkes, at da husdyrreglerne inkluderer landzonereglerne kan kommunen i en miljøgodkendelse stille krav om, at hytterne opstilles inden for arealer på ejendommen, hvor de skæmmer landskabet mindst muligt og for at minimere den landskabelige påvirkning kan kommunalbestyrelsen desuden fastsætte vilkår om hytternes farver og materialevalg, f.eks. ikke-reflekterende materialer". Da ejendommens arealer ikke ligger inden for udpegningen i Ikast-Brande Kommunes Kommuneplan 2017-2029 bevaringsværdige landskaber, vurderer Ikast-Brande Kommune i det konkrete tilfælde, at det ikke

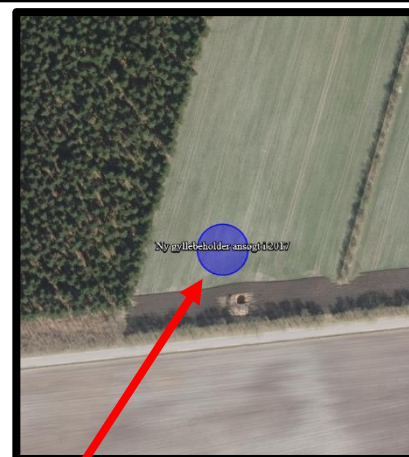
vil være relevant, at stille vilkår i forhold til at hytterne skal opstilles inden for visse arealer på ejendommen eller til hytternes farve eller materialevalg. Det bemærkes hertil, at hytterne nemt kan fjernes og ikke er opstillet permanent. Der henvises i øvrigt til afsnittet landskabelige og geologiske værdier.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag.
2. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Slagtesvinestald	2471	Naturlig ventilation	3 m	(#145462) Slagtesvin. Økologiske stalde	0	2287
Smågrisestald	1660	Naturlig ventilation	3 m	(#146259) Smågrise. Fast gulv	0	500
				(#145543) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)	0	500
				(#145464) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	436
Slagtesvinestald (2012)	3461	Naturlig ventilation	3 m	(#145483) Slagtesvin. Økologiske stalde	0	3296
Sum						7019

Gyllebeholder etableret i august 2018 på 3.900 m³ i åbent land på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.																					
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.																					
5. Husdyrbruget skal have procedurer for korrigerende handlinger ved eventuel overskridelse af generelle miljøregler, og af miljøgodkendelsens vilkår. Disse procedurer kan helt eller delvist være formuleret i en beredskabsplan – jævnfør vilkår 6.																					
6. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret – og dateret - beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Der henvises til bilag 3.																					
7. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.																					
8. Husdyrbrugets årlige energi- og vandforbrug skal registreres, og registreringerne for perioden siden Ikast-Brande Kommunes seneste regelmæssige tilsynsbesøg skal fremvises på kommunens forlangende.																					
9. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk/).																					
10. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dag</th> <th>Tidspunkt</th> <th>Støjniveau</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>kl. 7 - 18</td> <td>55 dB(A)¹</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>kl. 7 - 14</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>kl. 18 - 22</td> <td>45 dB(A)</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>kl. 14 - 22</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Søndag</td> <td>kl. 7 - 22</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>kl. 22 - 7</td> <td>40 dB(A)</td> </tr> </tbody> </table>	Dag	Tidspunkt	Støjniveau	Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ¹	Lørdag	kl. 7 - 14		Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)	Lørdag	kl. 14 - 22		Søndag	kl. 7 - 22		Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)
Dag	Tidspunkt	Støjniveau																			
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ¹																			
Lørdag	kl. 7 - 14																				
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)																			
Lørdag	kl. 14 - 22																				
Søndag	kl. 7 - 22																				
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)																			

¹ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

11. Gylleholderen fra 1999 på 2.500 m³ på matr. nr. 6ao, Ll. Nørlund, Ikast skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes/reetableres umiddelbart efter. Skader på fast overdækning skal udbedres hurtigst muligt.
12. Gylleholderen fra 2011 på 3.000 m³ på matr. nr. 6ao, Ll. Nørlund, Ikast skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes/reetableres umiddelbart efter. Skader på fast overdækning skal udbedres hurtigst muligt.
13. Gylleholderen fra 2018 på 3.900 m³ på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes/reetableres umiddelbart efter. Skader på fast overdækning skal udbedres hurtigst muligt.
14. Den eksisterende beplantning omkring gyllebeholderen fra 2018 på 3.900 m³ på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast (markeret med grønt på kortbilag 4) skal bevares. I forhold til fredskoven mod vest, er det minimum tre rækker træer. Hvis de eksisterende træer mod syd, øst eller vest vælter, går ud m.v. skal de erstattes med en ny minimum tre-rækket beplantning, der fremadrettet skal vedligeholdes. Dette skal ske i først kommende plantnings sæson efter træerne er gået til.
15. Såfremt den nye gyllebeholder fra 2018 på 3.900 m³ på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast ikke længere skal anvendes til opbevaring af husdyrgødning eller affald til jordbrugsformål, skal den tømmes og nedrives efter de til enhver tid gældende regler.
16. Ved eventuelt varigt ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning. Alle grisehytter skal desuden fjernes fra de omkringliggende marker.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningskema nr. 209520, version 3, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 14. marts 2019.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 a, stk. 2, da der er flere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet efter *Husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 16 a, stk. 2, nr. 1-3, i *Husdyrbrugloven*.

Da husdyrbruget har flere end 2.000 stipladser til slagtesvin, så er det omfattet af IE-direktivet.

Der er krav om, at godkendelsesindehaver dels skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår, dels give kommunen besked ved ophør som IE-husdyrbrug, og i den forbindelse komme med en redegørelse i forhold til *Jordforureningsloven*^v § 38 k.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *Miljøbeskyttelsesloven*^{vi} eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøgodkendelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Ansøgningen blev for-annonceret i 21 dage fra den 4. marts 2019 på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside, www.ikast-brande.dk. Offentligheden har dermed haft mulighed for at se ansøgningen og anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, jævnfør § 55 i *Husdyrbrugloven*.

For-annonceringen gav ikke anledning til anmodninger om at se udkastet eller bemærkninger til det ansøgte.

Ansøger og ansøgers konsulent samt interesseorganisationerne, m.fl. har haft et udkast til afgørelsen i høring fra den 22. maj 2019 med mulighed for at have en 30 dages frist for kommentarer. Naboer og andre berørte blev ligeledes den 22. maj 2019 orienteret om udkastet og om hvordan de kunne rekvirere udkastet til afgørelse. De fik en frist på 30 dage til at kommentere udkastet. Ikast-Brande Kommune har ikke modtaget kommentarer til udkastet.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet den 2. juli 2019, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer den 3. juli 2019.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet

otte år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2029.

Dog tages en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen tilrettelægges på en sådan måde, at husdyrbruget kan overholde kravene senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Gyldighed

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøgodkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Godkendelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøgodkendelse efter reglerne i *Husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed

- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens produktionsanlæg ligger på adressen Toftlundvej 7B, 7430 Ikast, se kortbilag 1. Herudover er der etableret en gyllebeholder i august 2018 på 3.900 m³ i åbent land på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast. Det bemærkes, at der ikke sker ændringer i stald- eller opbevaringsanlæggene i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet, da søerne går på friland og i flytbare hytter.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at de generelle afstandskrav er overholdt.

Desuden ændres der ikke på de eksisterende bygninger, lige som der ikke bygges nye stalde eller gødningsopbevaringsanlæg², hvorfor det ikke er relevant at vurdere på afstandsforholdene i *Husdyrbruglovens* §§ 6 og 8.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre

² Det bemærkes, at ved afgørelse af den 7. september 2017 er der meddelt et tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse af 29. september 2011 for husdyrbruget Toftlundvej 7B, 7430 Ikast til etablering af en gyllebeholder med teltoverdækning, beliggende ca. 1,25 km sydvest for staldanlægget. Gyllebeholderens placering i åbent land (på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast) er således miljøgodkendt.

landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmæssigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånede smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Kommunen vurderer

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne miljøgodkendelse, hvorfor Ikast-brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at foretage en nærmere vurdering i forhold til de landskabelige og geologiske værdier.

Af vejledningen om landzoneadministration Planlovens §§ 34-38 fremgår det i afsnittet om hytter til svin på friland og andre ikke fast placerede husdyranlæg, at *"Når kommunen skal fastslå, om opsætning af hytter til frilandssvin eller andre ikke fast placerede stalde skal behandles efter planloven eller husdyrbrugloven, er det afgørende, om der på ejendommen i forvejen er fast placerede stalde eller lignende med såkaldt "produktionsareal" over grænsen for tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b. Når der er produktionsareal over tilladelsesgrænsen, skal ansøgningen behandles efter husdyrbrugloven. Ellers skal den behandles efter planloven.*

Ved "produktionsareal" forstås områder i staldene, som dyrene opholder sig i (f.eks. svinestier og hestebokse). Det er defineret nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvordan produktionsarealet skal fastlægges.

Hvis der ønskes opsat hytter til frilandssvin på en ejendom helt uden fast placerede stalde eller lignende, skal ansøgningen behandles efter planloven. Hytter til frilandsgribe anses som udgangspunkt som

erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdrift, men er ikke i planloven undtaget fra kravet om landzonetilladelse i planlovens § 36, stk. 2, til beliggenhed og udformning. Kommunalbestyrelsen kan ikke nægte tilladelse til at opføre erhvervsmæssigt nødvendige bygninger, men alene stille krav til beliggenhed og udformning. Hvis hytter til svin på friland på en landbrugsejendom uden fast placerede stalde placeres fritliggende i det åbne land uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer, vil hytterne således som udgangspunkt kræve landzonetilladelse til placeringen efter planlovens § 36, stk. 2, dog ikke til den konkrete placering af den enkelte hytte, men til et bestemt antal hytter på et nærmere bestemt areal. Enkeltstående hytter til frilandsgrise vil dog kunne sidestilles med opstilling af enkeltstående primitive bygninger (som f.eks. læskure til busstoppesteder), der ikke anses for at være omfattet af krav om landzonetilladelse.

I landzonetilladelsen til hytternes placering kan kommunalbestyrelsen stille krav om, at hytterne opstilles inden for arealer på ejendommen, hvor de skæmmer landskabet mindst muligt. Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, at arealer med svin på friland indgår i ejendommens sædskifte. Almindeligvis er der maksimalt svin hvert andet år på det samme areal.

For at minimere den landskabelige påvirkning kan kommunalbestyrelsen desuden fastsætte vilkår om hytternes farver og materialevalg, f.eks. ikke-reflekterende materialer".

Da husdyrreglerne inkluderer landzonereglerne kan kommunen derfor i en miljøgodkendelse stille krav om, at hytterne opstilles inden for arealer på ejendommen, hvor de skæmmer landskabet mindst muligt og for at minimere den landskabelige påvirkning kan kommunalbestyrelsen desuden fastsætte vilkår om hytternes farver og materialevalg, f.eks. ikke-reflekterende materialer". Da ejendommens arealer ikke ligger inden for udpegningen i Ikast-Brande Kommunes Kommuneplan 2017-2029 bevaringsværdige landskaber, vurderer Ikast-Brande Kommune i det konkrete tilfælde, at det ikke vil være relevant, at stille vilkår i forhold til at hytterne skal opstilles inden for visse arealer på ejendommen eller til hytternes farve eller materialevalg. Det bemærkes hertil, at hytterne nemt kan fjernes og ikke er opstillet permanent.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindesten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Kommunen vurderer

Som nævnt bygges der ikke nyt i denne sag, hvorfor Ikast-brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at vurdere nærmere i forhold til de kulturhistoriske værdier.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift³ fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	9468,3	403,1	9871,4
Nudrift	9468,3	510,6	9978,9
8 års-drift	5183,5	241,3	5424,8

Der er således en meremission på 4.447 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

³ 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

I henhold til *Husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsoptageringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁴- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *Husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens*^{vii} § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **totaldeposition** fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **totaldeposition** på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladte **totaldeposition** til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter

⁴ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. I den forbindelse tages der højde for, at der i stedet for en gyllebeholder med teltoverdækning på 3.000 m³, jævnfør afgørelse af den 7. september 2017 til tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse af 29. september 2011 for husdyrbruget Toftlundvej 7B, 7430 Ikast, er etableret en gyllebeholder med teltoverdækning på 3.900 m³ i åbent land på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en hede, som ligger i Habitatområde nr. 64 - Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage – ca. 1,4 km sydøst for husdyrbruget. Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er naturtyperne: revling-indlandsklit, græs-indlandsklit, ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, brunvandede søer og vandhuller, vandløb med vandplanter, våde dværgbuskesamfund med klokkeløng, tørre dværgbuskesamfund (heder), enekrat på heder, overdrev eller skrænter, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, højmose, hængesæk og andre kæringsamfund dannet i flydende vand, tørvelavning, rigkær og arterne: bæklampret og odder. Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter udvidelsen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden. Det bemærkes, at søerne går på friland og bor i flytbare hytter på en græsmark, som grænser direkte op til habitatområdet.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er en hede, som ligger ca. 1,3 km sydøst for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter udvidelsen af husdyrbruget, her vil være 0,3 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er en hede, som ligger ca. 369 meter sydøst for husdyrbruget. Til den nærmeste hede viser beregningen, at merdepositionen efter udvidelsen af soholdet, vil være 1,1 kg N pr. ha pr. år, mens baggrundsbelastningen er 15,2 kg N pr. ha pr. år. Det vil sige, at den samlede

kvælstofbelastning til heden vil være på 16,3 kg N pr. ha pr. år. Tålegrænsen til heden er 10-20 kg N pr. ha pr. år, hvorfor tålegrænsen for heden ikke er overskredet.

Der ligger en potentielt ammoniakfølsom skov ca. 626 meter sydøst for husdyrbruget. Beregningen hertil viser, at merdeposition efter udvidelsen af husdyrbruget vil være 0,5 kg N pr. ha pr. år. Da dette er lavere end beskyttelsesniveauet, er der ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt skoven reelt er ammoniakfølsom. Herudover ligger der en potentielt ammoniakfølsom skov (granskov) ca. 30 meter vest for gyllebeholderen i åbent land på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast. Beregningen hertil viser, at merdeposition efter udvidelsen af husdyrbruget vil være 4,3 kg N pr. ha pr. år, mens baggrundsbelastningen er 14,1 kg N pr. år pr. år. Det vil sige, at den samlede kvælstofbelastning til skoven vil være på 18,4 kg N pr. ha pr. år. Tålegrænsen for nåleskov er 10-20 kg N pr. ha pr. år, hvorfor tålegrænsen for skoven ikke er overskredet. Luftfoto fra 1900-1940 for arealet, hvor granskoven er beliggende, viser at området var fugtigt indtil 1940 og luftfoto fra 1954 viser, at der ikke er skov på arealet. På luftfoto fra 1966 kan skoven erkendes, blandt andet ved opdelingen af de små parceller, hvilket betyder, at granskoven er etableret mellem 1954-1966. Granskoven kan ikke betragtes som værende potentielt ammoniakfølsom skov.

Alt i alt vurderes det, at Ikast-Brande Kommunes beskyttelsesniveau til omkringliggende kategori 3-natur er overholdt.

Naturområderne fremgår af kortbilag 2 og 3.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Samtidig er Ikast-Brande Kommunes krav til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet. Det vurderes endvidere, at udvidelsen af soholdet på husdyrbruget ikke i det væsentlige vil kunne påvirke naturtyperne og arterne, som udgør udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 64 - Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets^{viii} bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv findes i området. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en væsentlig forringelse af de nærliggende naturområder.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i ER-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker – eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder⁵ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

Forurening og gener

Generelle gener

I forhold til at begrænse eksempelvis lys, støv, støj, rystelser samt uhygiejniske forhold som følge af husdyrholdet og produktionen, opbevaringen og håndtering af husdyrgødning m.v. vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af det pågældende husdyranlægs placering samt afstanden til de nærmeste naboer.

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtmissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzone skal tåle en del lugtgener.

⁵ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

Der er dog i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁶ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁷ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁸ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model⁹. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt.

Da der ikke er andre ejendomme med en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 100 meter af enkeltbolig uden landbrugspligt eller indenfor 300 meter i forhold til visse områder i landzone og byzone, er der i nærværende sag ikke nogen kumulativ effekt.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand, og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper.

⁶ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

⁷ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁸ LE: Lugtenheder.

⁹ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK).

Nedenstående tabel viser, at lugtgenekriteriet er overholdt i forhold til byzone og samlet bebyggelse, men ikke i forhold til enkeltbolig uden landbrugspligt (Toftlundvej 7A, 7430 Ikast - minkfarm uden landbrugspligt). Derfor har ansøger ansøgt om, at fravige lugtgeneniveauerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 31 til enkeltbolig uden landbrugspligt (50 %-reglen).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Toftlundvej 7A 	0	NY	300,2	300,2	291,1	Nej
<i>Stald: Slagtesvinestald</i>		NY (ansøgt)	117,1	117,1	241,2	Ja
		NY (nudrift)	117,1	117,1	-	-
		FMK (ansøgt)	93,2	93,2	241,2	Ja
		FMK (nudrift)	93,2	93,2	-	-
<i>+ Stald: Smågrisestald</i>		NY (ansøgt)	154,9	154,9	267	Ja
		NY (nudrift)	154,9	154,9	-	-
		FMK (ansøgt)	161	161	272,6	Ja
		FMK (nudrift)	161	161	-	-
<i>+ Stald: Slagtesvinestald (2012)</i>		NY (ansøgt)	300,2	300,2	291,1	Nej
		NY (nudrift)	300,2	300,2	-	-
		FMK (ansøgt)	196,1	196,1	290,6	Ja
		FMK (nudrift)	196,1	196,1	-	-
Fonnesbækvej 11 	0	NY	627,4	627,4	2042,4	Ja
Lokalplan nr. 32 for Isenvad 	0	NY	627,4	627,4	1847,8	Ja
Vådde By, Ikast 	0	NY	821,9	821,9	3692,3	Ja

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 902 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer, der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings- og klageberettigede. Ejere af beboelse og beboere inden for konsekvenszonen er blev orienteret om ansøgningen.

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholdere og øvrig håndtering af husdyrgødning. Gylleomrøring og øvrig gødningshåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse

områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler. Overdækningen af gyllebeholdere reducerer ammoniakemissionen, men forventes også at nedsætte lugtemissionen fra beholderen. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra beholderen. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til byzone, samlet bebyggelse og lokalplan nr. 32 for Isenvad
Lugtgeneniveauerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 31 til enkeltbolig uden landbrugspligt kan fraviges (50 %-reglen), da:
 - den vægtede gennemsnitsafstand (291,1 meter) er mere end 50 % af den korrigerede geneafstand (300,2 meter)
 - lugtemissionen i det enkelte staldafsnit ikke forøges. Det bemærkes hertil, at husdyrbrugets staldanlæg ikke ændres fra nudrift til ansøgt drift i forbindelse med udvidelse af soholdet.
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 7 for miljøgodkendelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Støj

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er stor nok til, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 10, er overholdt.

Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener i forhold til rystelser som følge af husdyrholdet og produktionen, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning m.v.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er F34 - Skovområde syd for Silkeborg, der ligger cirka 5,6 km sydøst fra staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden.

Støv

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 9 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform.

Udegående dyr

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast. Søerne bor i hytter, som er placeret på græsmarker omkring husdyrbruget.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at med de stillede vilkår vil det udendørs svinehold ikke have væsentlig betydning for omkringboende.

Affald

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ*^x for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast. Husdyrbruget drives økologisk.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *Olietanksbekendtgørelsen*^x skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol. Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietankene ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og/eller grundvand.

Transport

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transportere er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af spildevand sker efter gældende generelle regler. Ikast-Brande Kommune bemærker, at der ikke bygges nyt i forbindelse med det ansøgte.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Kommunen vurderer

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*^{xi} vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyste, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at

overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT. Da husdyrbruget er omfattet af IE-direktivet, skal det derudover generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

I det følgende er BAT for husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning, klagenævnsspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

Vurderingen af anvendelsen af BAT skal efter lovgivning og praksis i hovedtræk ske i forhold til følgende områder: Valg af teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission, råvarer, energi, vand, management m.v.

BAT – teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

5. BAT

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9468	806	10274
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9468	403	9871
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	403
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Som det fremgår af ovenstående tabel, overholder husdyrbruget det vejledende BAT-krav.

BAT – råvarer

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

BAT – vand og energi

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

BAT – management

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Fravalgte BAT-virkemidler

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Samlet vurdering om anvendelse af BAT

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til principperne om anvendelse af BAT i forhold til valg af teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission, råvarer, ressourceforbrug og management m.v. Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænseværdien vedrørende ammoniak.

Ikast-Brande Kommune vurderer – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf. Af samme grund finder Ikast-Brande Kommune, at

dele af den foreskrevne vilkårsfastsættelse i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 36 er overflødig, idet dele af indholdet følger af generelt gældende, danske regler.

Generelt vurderer Ikast-Brande Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige ligesom det vurderes, om der kan være mulighed for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

I forlængelse heraf gør Ikast-Brande Kommune særligt opmærksom på følgende generelt gældende regel i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 43, som er udtryk for BAT, og som husdyrbruget skal efterleve fra tidspunktet for meddelelsen af nærværende miljøgodkendelse:

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- 2) fastsætte miljømål
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i nr. 1-5, digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentation skal opbevares i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Ikast-Brande Kommune vurderer således sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT.

Miljøkonsekvensrapport

Konsulenten har udarbejdet en miljøkonsekventrapport. Rapporten opsummerer husdyrbrugets påvirkning af miljø, landskab, naboer, natur m.m. Indholdet af rapporten er i tråd med kommunens vurdering i nærværende miljøgodkendelse, og kommunen har derfor ikke bemærkninger til rapporten. Der henvises til bilag 2 – Miljøkonsekvensrapport af 4. februar 2019 for Uur Hedebrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Alternativer, 0-alternativet og ophør af driften

Hvis udvidelsen/ændringen af husdyrbrugets produktion ikke foretages – 0-alternativet – vil den nuværende produktion kunne fortsætte uden yderligere miljøgodkendelse. Dette vil ikke i sig selv medføre, at der ikke udbringes husdyrgødning på de arealer, der indgår som udbringningsarealer i miljøgodkendelsen. 0-alternativet vil blandt andet af den grund ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen/ændringen gennemføres og de opstillede vilkår i miljøgodkendelsen efterleves. Tilsvarende ville et valg af en eventuel alternativ mulighed ikke nødvendigvis have medført en mindre miljøbelastning end det ansøgte.

Ved driftsophør forstås i denne forbindelse:

- ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget
- når husdyrbruget har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 b, stk. 2 i *Husdyrbrugloven*
- situationer omfattet af § 59 a, i *Husdyrbrugloven*, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 b, stk. 2, i *Husdyrbrugloven*.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Ikast-Brande Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget, hvis:

- staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt
- den nye teltoverdækkede gyllebeholder - gyllebeholder etableret i august 2018 på 3.900 m³ i åbent land på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast - tømmes, nedrives og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler
- miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Der gøres opmærksom på, at IE-husdyrbrug – i henhold til § 46 i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* – senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i *Jordforureningsloven*. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ikast-Brande Kommune vurderer endvidere, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

- 1) der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt
- 5) affaldshierarkiet, jævnfør *Miljøbeskyttelsesloven*, iagttages
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest onsdag den 31. juli 2019.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk . Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk .

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af godkendelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *Husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Morten Gjærning Petersen
Biolog
Landbrug & Virksomhed

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med mulighed for 30 dages frist til at kommentere udkastet:

Ejer/ansøger: Gert Ladegaard Jensen, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast – e-mail: gertladegaard@mail.tele.dk

Konsulent: Sagro ved Helle Borum, Birk Centerpark 24, 7400 Herning – e-mail: hbo@sagro.dk

Orientering om at udkast foreligger, og at der er 30 dages frist til at kommentere udkastet er sendt til:

Ejere og beboere af følgende nabobeboelser inden for den vejledende konsekvenszone på ca. 902 meter:

Sønderlandsvej 9, 7430 Ikast
Sønderlandsvej 10, 7430 Ikast
Sønderlandsvej 11, 7430 Ikast
Sønderlandsvej 13, 7430 Ikast
Toftlundvej 7A, 7430 Ikast
Toftlundvej 7C, 7430 Ikast
Toftlundvej 7D, 7430 Ikast
Toftlundvej 9, 7430 Ikast

Samt nedenstående interesseorganisationer, m.fl.

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

Konsulent: Sagro ved Helle Borum, Birk Centerpark 24, 7400 Herning – e-mail: hbo@sagro.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Det Økologiske Råd – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord – e-mail: trnord@stps.dk

Bilag

Kortbilag 1: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

Kortbilag 2: Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 3: Arealer registreret som beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3

Kortbilag 4: Beplantning omkring gyllebeholder fra 2018 på 3.900 m³ på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast

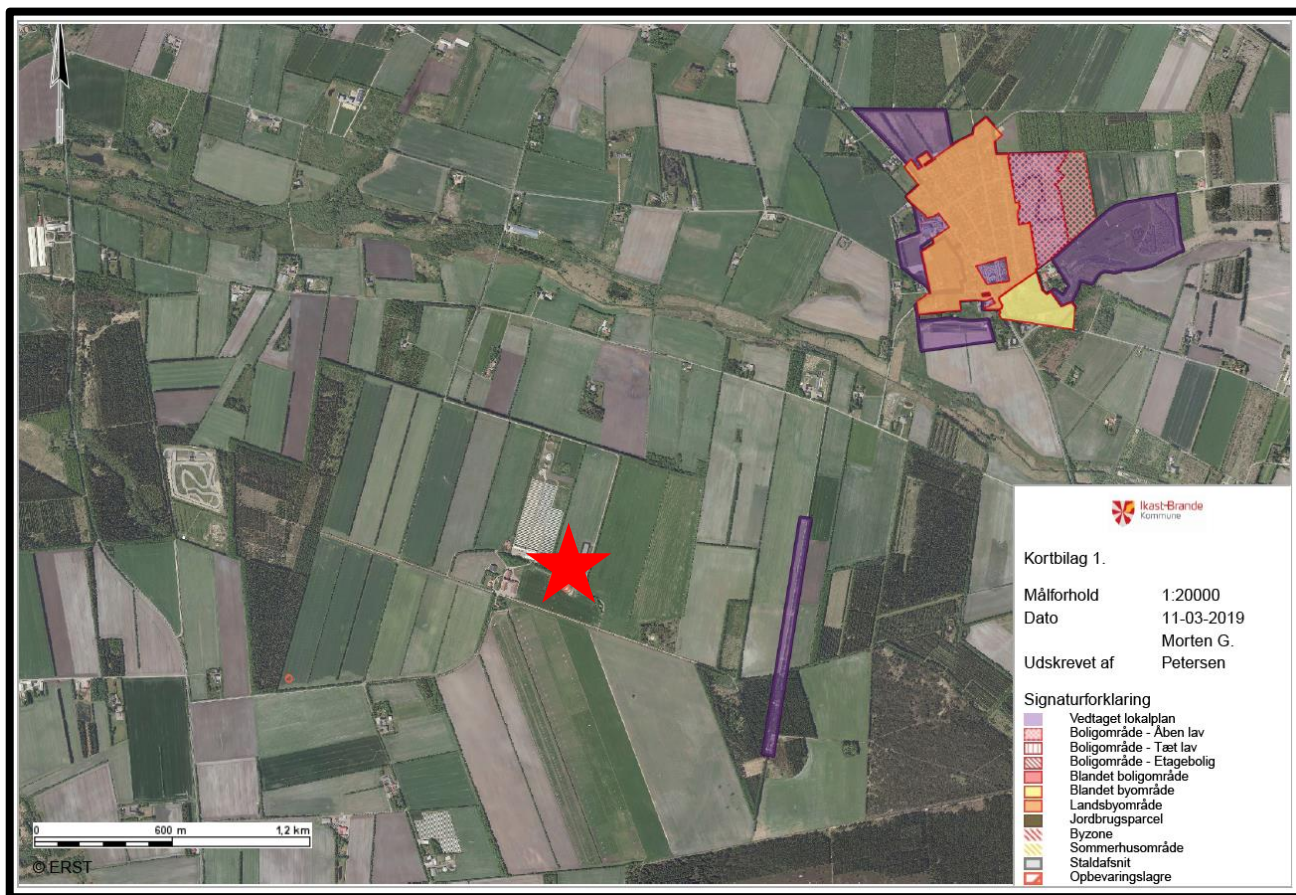
Bilag 1: Oversigt over lovgivning

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 3: Beredskabsplan

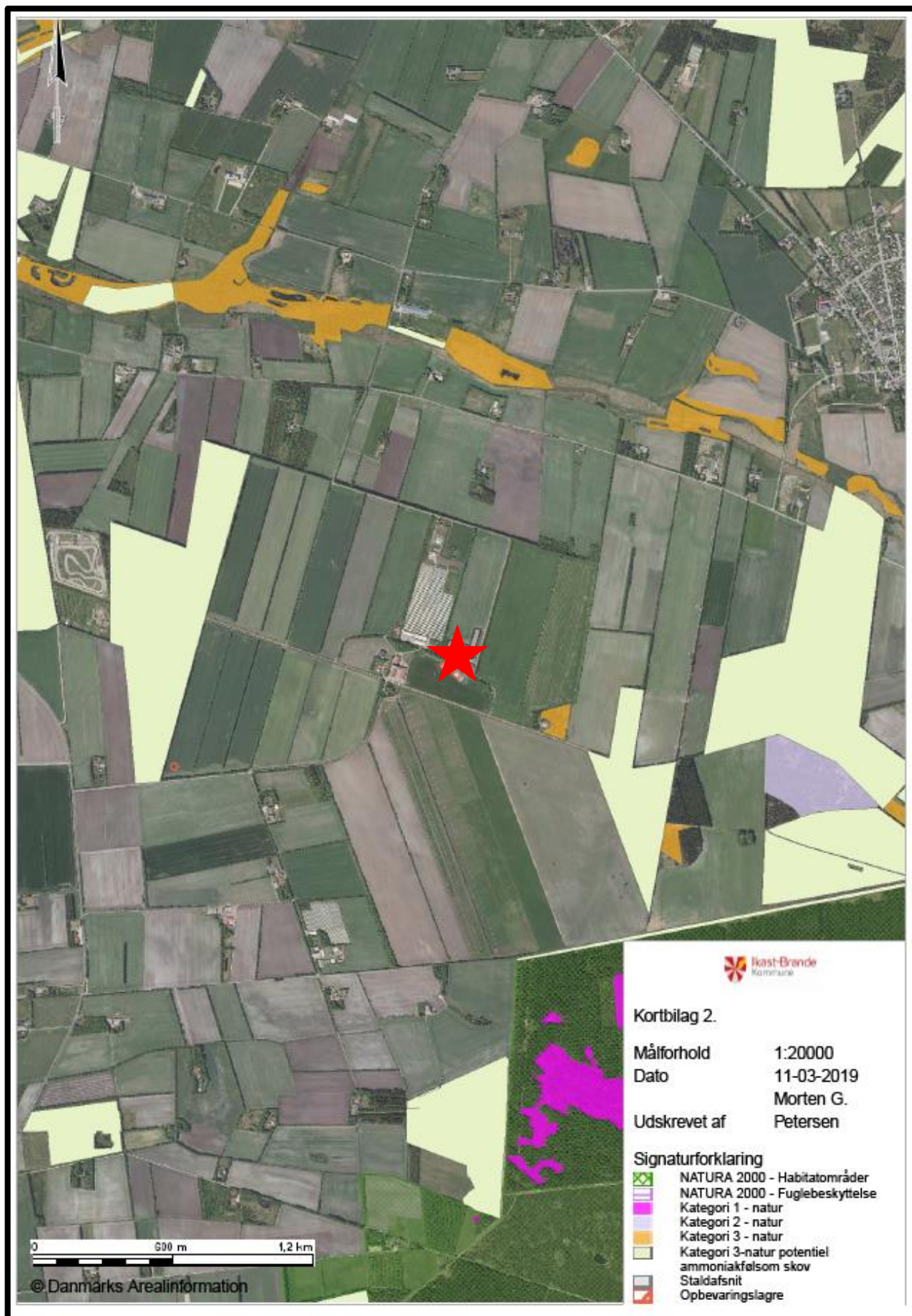
Kortbilag 1

Husdyrbrugets placering (rød stjerne) i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

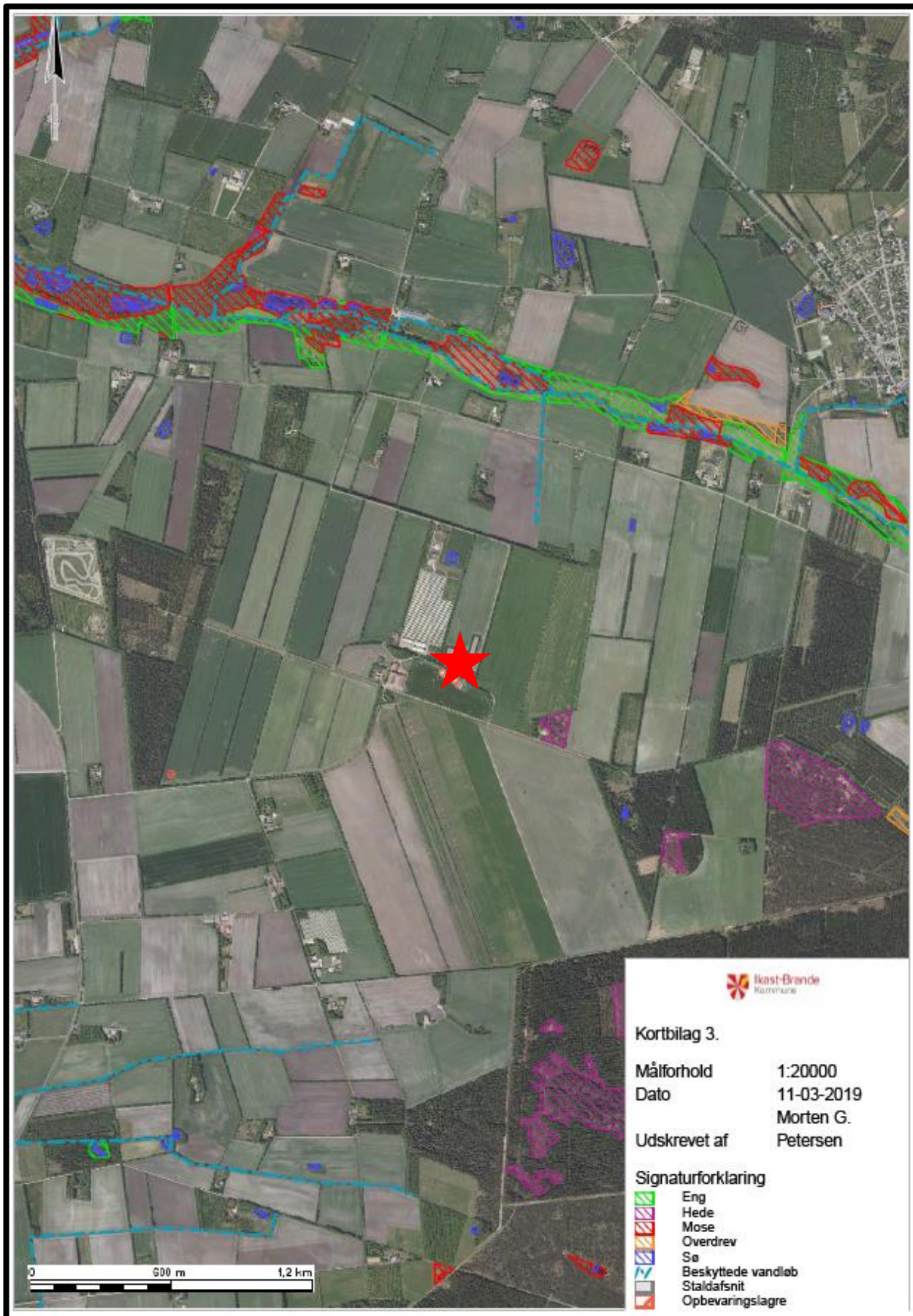
Kortbilag 2

Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 3

Arealer registreret som beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens § 3*

Kortbilag 4

Beplantning omkring gyllebeholder fra 2018 på 3.900 m³ på matr. nr. 6fg, LI. Nørlund, Ikast

Bilag 1

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (*Husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 1467 af 6. december 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurennet jord (med senere ændringer) (*Jordforureningsloven*).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 241 af 13. marts 2019 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*Miljøbeskyttelsesloven*).

^{vii} Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse (*Naturbeskyttelsesloven*).

^{viii} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

^{ix} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ_for_erhvervsaffald_2012.pdf

^x Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (*Olietanksbekendtgørelsen*).

^{xi} Bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (*Husdyrgødningsbekendtgørelsen*).

Miljøkonsekvensrapport for Uur Hedebrug

Gert Ladegaard Jensen

Toftlundvej 7B,
7431 Ikast.

Udarbejdet den 4-2-2019
Revideret d. 16-5-2019
Af miljørådgiver Helle Borum

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	5
Basisoplysninger	5
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	5
Biaktiviteter	5
IE-brug	5
Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør	6
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	6
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	7
Indretning og drift	7
Hytterne til søerne.....	10
Afløbsforhold.....	12
Lys	12
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	13
Beliggenhed	13
Planforhold	13
Landskab.....	14
Afstandskrav	16
Naturområder.....	17
Ammoniakemission	17
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	18
Kategori 1-natur	19
Kategori 2-natur	19
§ 3 områder	19
Kategori 3-natur	19
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	21
National beskyttelse af arter af planter og dyr	21
Biodiversitet – Den danske Rødliste	21
Lugt.....	21
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	22
Støj.....	23

Rystelser	24
Støv	24
Fluer og skadedyr	24
Til- og frakørsels forhold.....	24
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	26
Egenkontrol	27
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	28
Grundvand	28
Jordforurening	28
Zink	29
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	29
Affald	30
Døde dyr	31
Vand.....	32
Energi.....	32
BAT (ammoniak)	32
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	33
Fravalg af teknologier	33
Miljøledelsessystem	34
Management/Godt landmandskab	34
Fodringsstrategi	35
Vand.....	36
Energi.....	36
Spildevand	36
Støj.....	37
Støv	37
Lugt	37
Opbevaring af husdyrgødning	38
Forarbejdning af husdyrgødning	39
Udbringning af husdyrgødning	39
Samlet BAT-vurdering.....	39
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	39
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	39

Tiltag ved ophør.....	40
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	40

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Toftlundvej 7B, 7431 Ikast, beliggende i Ikast-Brande kommune Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1467 af 06/12/2018 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.

Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Bækkelund v/ Rasmus Henneberg lejer 110 ha jord af Gert Ladegaard Jensen, og har gjort det i adskillige år.

Rasmus har tilladelse til 429 økologiske søer i hytter og 2000 økologiske gæs på den lejede jord. Det er soholdet, der nu ønskes udvidet til 700 årssøer. Smågrisene sælges direkte fra marken ved fravæning.

Der sker ingen ændring i staldanlægget i forbindelse med ændringen i dyreholdet, da søerne går på friland og i flytbare hytter.

Lugtgenekravet til nabobeboelse er som udgangspunkt ikke overholdt. Beregningen viser, at de 3 kriterier for at fravige geneniveauerne er opfyldt. Derfor søges der om dispensation fra lugtgenekravet til nærmeste nabobeboelse (50%-reglen).

Dybstrøelse og den faste gødning bliver i fremtiden afhentet i lastbil ved udmugning af staldene og kørt til Axel Månssons biogasanlæg i Brande. Dybstrøelsen afhentes hver 14. dag. Der stilles en container af til dybstrøelsen.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Hele husdyrproduktionen er på adressen.

Biaktiviteter

Ingen.

IE-brug

IE-husdyrbrug er husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i husdyrbrugsloven og er således svineproduktion, slagtekyllinger eller æglæggende høns der har :

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ (høns, kalkuner, perlehøns, ænder, gæs, vagtler, duer, fasaner, agerhøns og strudsefugle, der opdrættes eller holdes i fangenskab med henblik på avl, produktion af kød eller konsumæg eller levering af vildt til udsætning).

Kvægbrug og øvrige husdyrbrug der ikke overskrider ovenstående størrelsesgrænser er ikke IE husdyrbrug. IE-husdyrbrug var tidligere benævnt IPPC-husdyrbrug efter EU-direktiv fra 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

Med implementeringen af IE-direktivet (Direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner) i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen blev IPPC husdyrbrug, med virkning fra 7. januar 2014, til IE-husdyrbrug, som ved miljøgodkendelse og revurdering, skal overholde en række skærpede regler.

Husdyrbruget Toftlundvej 7B er et IE-husdyrbrug og er derfor omfattet af de skærpede regler.

Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør

Ved ophør med driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til gylle etc., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle mv., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljø-affald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning. Gyllebeholdere, der ikke skal anvendes af anden bruger, skal fjernes.

Redegørelse for følgende i forbindelse med ophør som IE-brug, men med godkendelse til fortsat svineproduktion med dyrehold under IE-grænsen:

Olie og kemikalier.

Opbevares i aflåst skab på fast bund uden afløb.

Smøreolie og spildolie opbevares i tromler i maskinhuset på fast bund.

Det vurderes ikke, at der er risiko for forurening af jord.

Der har til dato ikke været registreret uheld med olie og kemikalier.

Placering af dyrene (svinestalde) er vist på figur 1.

Der er ingen faste pumper monteret på gylletankene. Tankene tømmes for gylle med sugetårn, hvorved der ikke er risiko for spild.

Der har til dato ikke været registreret uheld, der kan føre til forurening af grundvand o.lign.

¹ Jævnfør §38K i Lov om forurenede jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999 med efterfølgende ændringer

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Dybstrøelsen afhentes direkte fra staldene og køres til Månssons biogasanlæg i Brande.

Beholdere

Type	Bygge- dato	Kontrol- dato	Areal (m ²)	Vol. (m ³)	Overdæk- ningstype	Bemærkning
Gyllebeholder	01-01-1999	02-06- 2009	603	2.500	Teltdug	
Gyllekanaler	01-01-1999		0	300	Intet	
Gyllekanaler	01-01-2011		0	120	Intet	
Fortank t. gyllebeh.	01-01-1999		0	30	Intet	
Gyllebeholder	25-10-2011		750	3.000	Teltdug	
Fortank t. gyllebeh.	01-12-2011		0	60	Intet	
Gyllebeholder	01-08-2018			3.900	Teltdug	Gyllebeholderen på 3.900 m ³ er etableret i august 2018 i åbent land på matr. nr. 6fg, Ll. Nørlund, Ikast.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapacitet, flydende gødning (mdr.): 41,44

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Staldsystemet til slagtesvin er "økologiske slagtesvin" og der findes ikke et tilsvarende for smågrise i ansøgningsystemet, så der er regnet med øko-kravene til gulvtypefordeling: 1/3 fast, 1/3 lejeareal med halm og 1/3 spalter. Det er uændret i forhold til nudriften, så derfor er det antaget, at opbevaringskapaciteten er som den har været de seneste år. Der sker ingen ændringer der.

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning er på den baggrund beregnet til ca. 11 måneder. Den nye gyllebeholder skal bruges til opbevaring af ekstern gylle og er derfor ikke talt med.

Der produceres i alt ca. 2.600 m³ dybstrøelse på ejendommen (24 m³ x 27 stier x 4 gange pr år). Dybstrøelsen køres ud hver 14. dag og køres direkte til Axel Månssons biogasanlæg i Brande. Der stilles en container af til dybstrøelsen.

Dybstrøelsen fra svinehytterne spredes direkte på marken i forbindelse med flytningen af hytterne.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Arealkrav i henhold til økologireglerne.

Man skal ved en passende belægningsgrad i stalden sikre dyrenes komfort, velvære og behov under hensyntagen til race, køn og alder. Man skal tilbyde dem arealer, der er så store, at de kan stå naturligt, lægge og rejse sig uhindret, vende sig, soignere sig og indtage alle naturlige stillinger og lave alle naturlige bevægelser. Staldene skal som minimum opfylde de arealkrav, der er angivet i tabel 1.

	Indendørs areal (det nettoareal, som dyrene skal have til rådighed, både hvile og opholdsareal)		Den del af gulvet indendørs, der som minimum skal være fast gulv		Udendørs areal (løbegårde ikke græsarealer)	
	Mindste levende-vægt (kg)	m ² /dyr	m ² /dyr	m ² /dyr	m ² /dyr	
Diegivende søer med pattegrise på indtil 40 dage	-	7,5	3,75		2,5	
Smågrise	Min. 40 dage og indtil 30 kg	0,6	0,30		0,4	
Smågrise/ungsvin	Indtil 50	0,8	0,40		0,6	
Slagtesvin	Indtil 85	1,1	0,55		0,8	
Slagtesvin	Indtil 110	1,3	0,65		1,0	
Slagtesvin	Over 110	1,5	0,75		1,2	
Avlssvin, hundyr	-	2,5	1,25		1,9	
Avlssvin, handyr	-	6,0	3,00		8,0	

Tabel 1. Mindste indendørsareal og udendørsareal for svin

Gulve i stalde skal være jævne og skridsikre. Mindst halvdelen af det samlede gulvareal skal være fast gulv og ikke spalte- og/eller drænet gulv, og der må ikke være spalte- og/eller drænet gulv i lejearealet. Har svine et større indendørsareal til rådighed end det, som fremgår af tabel 1, må det ekstra areal godt være spaltegulv. Indearealet kan deles op i flere klimazoner, for eksempel i et hvileområde og i et aktivitetsområde. Hvileområdet skal være i overensstemmelse med dimensionerne i tabel 1. Ved en opdeling af indearealet i flere områder/klimazoner, skal hvert område/klimazone være så stort, at alle grise kan ligge ned samtidig.

Lejeareal og strøelse

Alle svin skal have uhindret adgang til et veldefineret, tørt, velstrøet og trækfrit lejeareal i stien, hvor der er plads til, at alle dyr kan ligge ned samtidig. Du kan for eksempel sikre trækfrit lejeareal ved overdækning. Lejearealet må ikke være placeret på spalte- eller drænet gulv. For at opfylde dette skal du som minimum sørge for, at:

- Lejearealet og adgangen hertil er indrettet, så også de lavest rangerende dyr får adgang til arealet.
- Lejearealet er velforsynet med ren og tør strøelse som halm, sand eller savsmuld. Du kan bruge både økologisk og ikke-økologisk strøelse.
- Underlaget og strøelsen sikrer dyret mod trykskader.
- Strøelsesmængden er tilstrækkelig til, at lejet uanset underlag altid er rent, tørt og former sig efter dyrets krop. Lejearealet skal være stort nok til, at alle svin i en sti kan ligge der på samme tid.

Krav til løbegårde

Svinene skal have mulighed for at søge skygge i løbegården. Op til 50 % af løbegårdens areal må være overdækket i form af tag eller anden overdækning, for eksempel solmarkiser. Hvis svinene har et større løbegårdsareal til rådighed end minimumskravene, kan denne ekstra del være overdækket. Dog skal mindst 50 % af minimumskravet til udendørsarealet altid være uden overdækning. Mindst 50 % af minimumsarealet i løbegården skal være fast gulv. Til fast gulv medregnes drænet gulv, hvis drænåbningerne højst udgør 10 % af det drænedes gulvs areal.

Oversigt over husdyrbrugets bygninger:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Slagtesvinestald	2471	Naturlig ventilation	3 m	(#145462) Slagtesvin. Økologiske stalde	0	2287
Smågrisestald	1660	Naturlig ventilation	3 m	(#146259) Smågrise. Fast gulv	0	500
				(#145543) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	500
				(#145464) Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet	0	436
Slagtesvinestald (2012)	3461	Naturlig ventilation	3 m	(#145483) Slagtesvin. Økologiske stalde	0	3296
Sum						7019

Tabel 2. Oversigt over produktionsareal

Dybstrøelse bliver fremover læsset i container og kørt direkte fra stald til Månssons biogasanlæg.

Ansøgt drift						
Gyllebeholder 2500 m3	Flydende				4 m dyb, 28 m i diameter	603
Ny gyllebeholder 3000 m3	Flydende				4 m dyb, 31 m i diameter	673
Ny gyllebeholder ansøgt i 2017	Flydende	Tanken er på 3900 m3				739

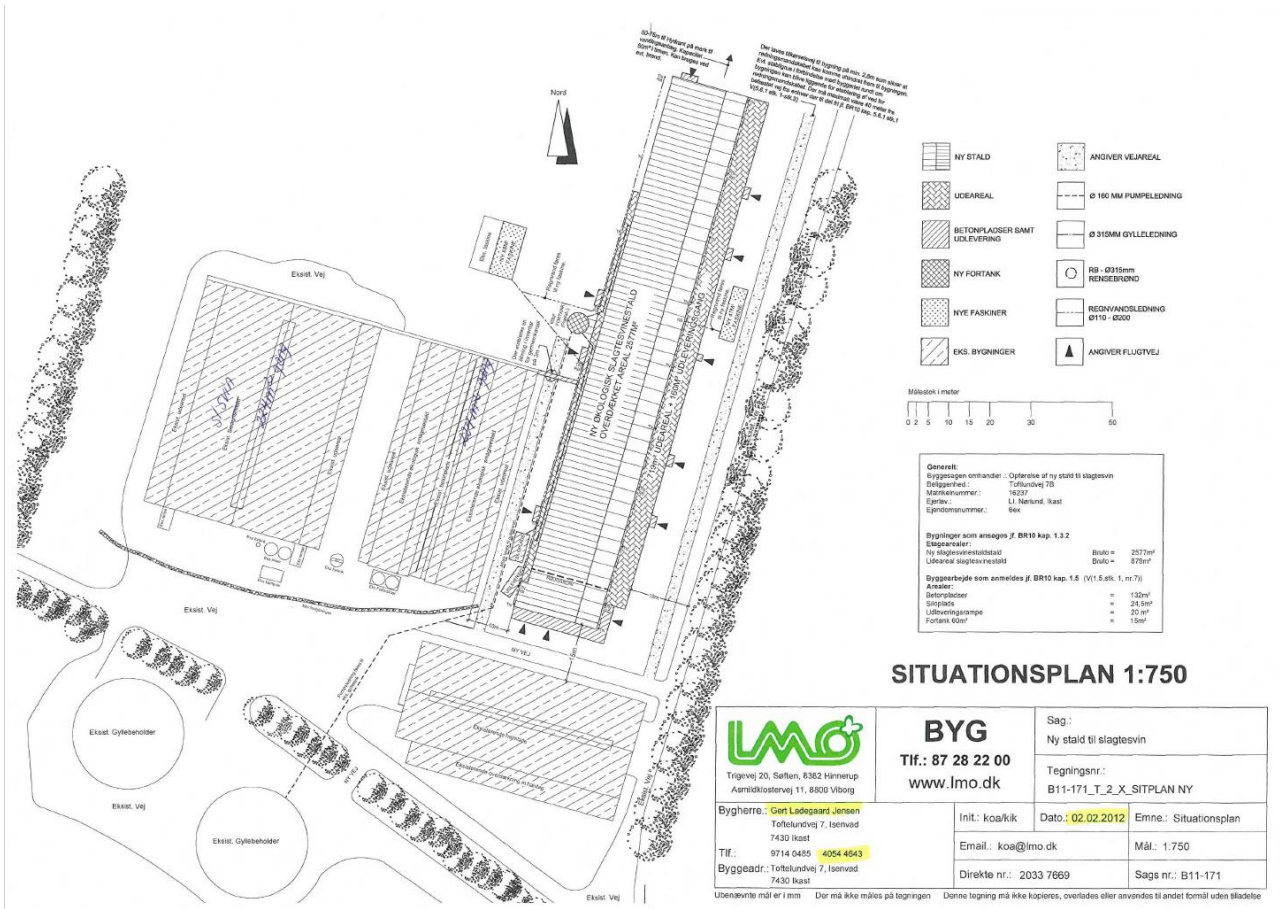
Tabel 3. Husdyrbrugets gødningslagre

Produktionsarealet er for de 2 ældste stalde opgjort ved en at tegne på luftfoto og fratække gangarealet. I den nyeste slagtesvinestald er produktionsarealet angivet på situationsplanen i forbindelse med byggeriet.

Gangarealet udgør i de 2 ældste stalde 56 x 4 m = 224 m² pr stald. Gangen ligger midt i begge stalde. Arealet i den nyeste slagtesvinestald er taget fra situationsplanen (vedhæftet som bilag). Det består af 2577 m² overdækket areal + 719 m² udeareal. De 160 m² udleveringsgang er fradraget.

Der sker ingen udvidelse af produktionsarealet i forbindelse med udvidelsen af soholdet.

Soholdet er i flytbare hytter, og er derfor ikke at betragte som produktionsareal.

Figur 1. Situationsplan

Hytterne til søerne.

Hytterne er placeret på friland og de flyttes ca. hver 6. uge (nogle står lidt længere).

Arealet, som fremgår af figur 2, er indhegnet med 1,80 m højt ulve- og rævesikkert hegn. Der anvendes den nødvendige plads indenfor arealet til de 700 årssøer.

Figur 2. Areal til flytbare hytter.

Teknisk beskrivelse:
Bredde: 190 cm.
Dybde: 235 cm.
Højde: 113 cm
Plader: 0.9 mm.
Isolering: 50 mm. polystyren plader
Vægt: 190 kg.
Størrelse: 4.6 m².

Figur 3. Hytte med teknisk beskrivelse

Figur 4. Hytternes placering i marken på pæne lige rækker.

Afløbsforhold

Alle afløbsforhold fremgår af situationsplanen figur 1 og figur 5.

Husspildevand	Husspildevandet ledes til nedsivningsanlæg og videre til sivedræn.
Vaskeplads	Der er en vaskeplads med afløb til faskine. Olieudskilleren tømmes af Marius Christensen.
Vandindvinding, Drikkevand	Ejendommen er tilkøbet Isenvad Vandværk.
Vandindvinding, Mark	Der er fem markvandingsboringer tilknyttet ejendommen.
Regnvand	Tagvand fra den nye slagtesvinestald ledes til faskine. Se figur 1 og 5.

Figur 5. Afløbsplan.

Lys

Der er meget lidt lys i stalden og det er kun tændt i forbindelse med arbejdet i stalden.

Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er tre lamper uden for stalden, som er sensorstyret og der for kun tændt i forbindelse med arbejdet.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommens eksisterende produktionsanlæg ligger samlet på adressen Toftlundvej 7B, 7430 Ikast. Det samlede produktionsanlæg ligger ca. 3,7 km syd for byzonen til Ikast og ca. 3,2 km sydvest for nærmeste sommerhusområde og ca. 2 km sydvest for nærmeste samlede bebyggelse. Afstanden fra det nærmeste staldhjørne (eksisterende staldhjørne) til nærmeste nabobeboelse er ca. 219 meter i vestlig retning.

Tabel 1. Generelle afstandskrav - jævnfør §§ 6 og 8 i *Husdyrgodkendelsesloven* - samt aktuelle afstande fra husdyrproduktionsanlægget

	Generelle afstandskrav, m	Aktuel afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	308 m
Almene vandforsyningsanlæg	50	Ca. 3 km
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 (100 ¹²)	Ca. 650 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15	195 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 m
Beboelse på samme ejendom	15	261 m
Naboskel	30	25,6* m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	3,2 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	1,8 km
Nabobeboelse, Toftlundvej 7A, 7430 Ikast	50	219 m

*afstand fra eksisterende bygninger

Det samlede produktionsanlæg ligger mere end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende

Landskab

De arealer, der er omfattet af gårdens drift, ligger generelt i et typisk vestjysk landbrugsområde med læhegn og vekslende indslag af vandløb, mindre plantager, naturarealer og bebyggelse.

Terrænet lige omkring ejendommen og størstedelen af udbringningsarealet udgøres af en smeltevandslette, mens området for søerne og en mindre del af udbringningsarealet udgøres af et moræne- og klitlandskab. Ingen af husdyrbrugsarealerne ligger inden for værdifulde landskaber, uforstyrrede landskaber eller inden for geologiske værdier.

Jævnfør Kommuneplan 2009 – 2021 for Ikast-Brande Kommune skal inddragelse af areal til formål, der kan forringe de bærende kulturhistoriske værdier så vidt muligt undgås inden for de områder, der er udpeget som værende kulturhistoriske værdier. Nye anlæg og bebyggelse skal her tilstræbes udformet og placeret således, at der ikke sker en forringelse af oplevelsen eller kvaliteten af de bærende kulturhistoriske værdier. I landskabet i øvrigt, herunder blandt andet i de øvrige udpegede kulturmiljøer, bør der inden igangsættelse af byggeri, anlægsarbejder og andre ændringer foretages en konkret vurdering af, om indgrebet er i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser.

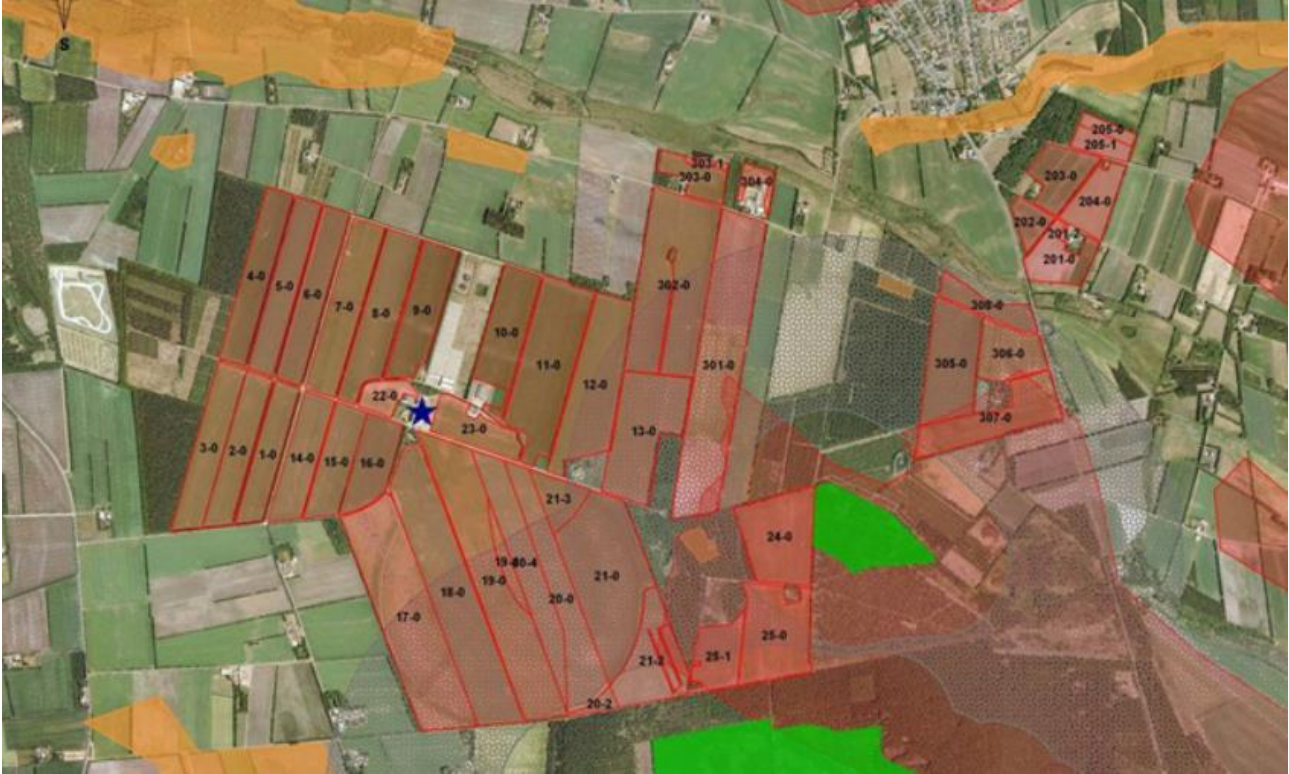
Der er jævnfør Kommuneplan 2009 – 2021 for Ikast-Brande Kommune ikke udpeget ”særligt værdifulde kulturmiljøer” eller øvrige ”kulturmiljøer” på husdyrbrugets arealer.

Ved mark nr. 21 er der registreret et fortidsminde i form af gravhøje. I henhold til Museumslovens § 29f må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra disse. Jævnfør Naturbeskyttelseslovens § 18 og § 65 må der desuden ikke uden dispensation fra kommunen foretages ændring af tilstanden inden for 100 meter fra fortidsminder, der er synlige i terrænet. Landbrugsmæssig markdrift – bortset fra tilplantning med juletræer eller anden beplantning – regnes ikke som en tilstandsændring i den sammenhæng.

Ved mark nr. 20-2, 21-2, 25-1 og 25-0 er der registreret diger, som er beskyttet efter § 29a i Museumsloven (se kortbilag 4). Der må ikke foretages ændring af tilstanden af disse diger, medmindre kommunen har meddelt dispensation hertil.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Bilag 4. Kort med marknumre.

Husdyrbruget ligger indenfor:

- Særlig værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde uønsket
- Område for store husdyrbrug
- Skovbyggelinje (dele af arealet til søer)
- Fortidsminde beskyttelseszone (en gravhøj på arealet til søer)
- Område med særlig drikkevandsinteresse
- Nitratfølsomt indvindingsområde (et lille hjørne af arealet til søer mod øst)
- Jordforurening V2*

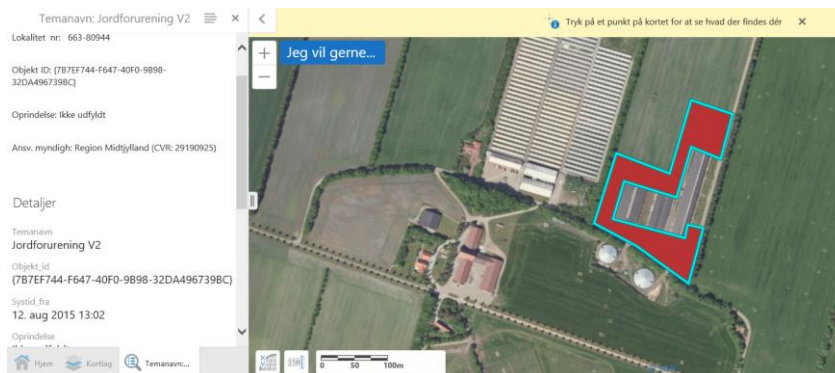
Husdyrbruget ligger ikke indenfor:

- Skovrejsningsområde
- Lavbundsområde
- Naturbeskyttelsesområde
- Økologiske forbindelser / spredningskorridorer
- Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø
- Bevaringsværdigt landskab
- Større sammenhængende landskab
- Specifikke geologiske bevaringsværdier
- Kystnærhedszone

Strandbeskyttelseslinje
Kirkebyggelinje
Åbeskyttelseslinje
Søbeskyttelseslinje
Beskyttede sten- og jorddiger
Fredede områder
Habitatområde
Råstofområder
Boringsnære beskyttelsesområder
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde
Jordforurening V1

Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Der er udlagt slagter under det asfalterede areal. Derfor V2 udpegningen.

*Jordforurening V2.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Alle afstandskrav er overholdt, da der ikke sker en udvidelse, ændring eller etablering af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg.

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 9.871 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og som *Blandet natur med lav bevoksning* i naturpunkt. Der er kumulation i nogle af punkter, men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori I natur er på 0.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **9871,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **4687,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-107,5** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Potentiel ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,0	1,0	▼
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2	▼
Hede (DB Id 200152602)	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1	▼
Hede (DB Id 200152610)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,0	1,2	▼
Hede syd	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnatur (DB Id 200152616)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 1,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. H64 Harrild Hede.

Habitatområde H64 Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage er udpeget på grundlag af forekomsten af:

2320 Indlandsklitter med lyng og revling

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkeling

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7110 Aktive højmoser

7140 Hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv

7230 Rigkær

Arter:

1096 Bæklampret (Lampetra planeri)

1355 Odder (Lutra lutra)

I forslag til Natura 2000-plan 2009-2015 for habitatområde H64 er målsætningen at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget i området. En del af den overordnede målsætning er bl.a. at hedenaturtyperne skal sikres en god-høj naturtilstand (dvs. naturtilstand I eller II).

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Nærmeste Natura 2000 område, som er til dels sammenfaldende med det nærmeste § 7 område, er Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage som ligger 1.300 m syd for den nye smågrisestald, 1.008 m fra gyllebeholderen på 3000 m³ og ca. 20 m fra søernes udeareal.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Det maksimale total-depositionskrav er overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,3 km nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3 områder

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er følgende naturtyper registreret, se tabel 6a.

⊕ Tabel 6a. Registeret § 3 arealer inden for 0-1000 meter fra anlægget.

DB_Ident	Naturareal	Afstand fra areal (m)	Indenfor Natura 2000 område nr. H64	Målsætning
200152610*	Hede	Ca. 140		Naturområde
200152616*	Hede	273	JA	Særligt værdifuldt
200152619*	Hede	276	JA	Særligt værdifuldt
200155065	Sø	350		Naturområde
200155040	Sø	378		Naturområde
200152615	Hede	413	JA	Særligt værdifuldt
200152601	Hede	463		Naturområde
200155061	Sø	856		Naturområde
200152614	Hede	859	JA	Særligt værdifuldt
200155064	Sø	861		Naturområde
200152602*	Hede	968		Naturområde

*Se figur 1 for beliggenhed

¹² Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 1042 af 20. oktober 2008 (med senere ændringer).

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der udpeget potentiel ammoniakfølsom skov.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at mer-depositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Kommunen har tidligere foretaget følgende vurdering:

DB_Ident 200152610: beregning viser, at området kommer til at modtage en samlet merdeposition på 0,6 kg N/ha/år. Kvælstofdepositionen er ifølge 2007-tal fra DMU på 14,7 kg N/ha/år i området omkring den oven viste hede. I 2008 var den i gennemsnit ca. 1 kg/ha/år højere. Tålegrænsen for tør hede ligger i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Den anbefalede tålegrænse, når heden ikke plejes ligger på 15 kg N/ha/år. En merdeposition på 0,6 kg N/ha/år til heden vurderes acceptabelt og kræver således ikke dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser.

DB_Ident 200152619. Heden er beliggende i habitatområde H64 og kortlagt som revling-indlandsklit/tør hede (2320/4030) med en beregnet naturtilstand på IV (ringe tilstand). Revlinge-indlandsklit er på udpegingsgrundlaget, hvilket betyder at tilstandsklassen for området skal hæves til minimum klasse II i henhold til forslaget til naturplan. En af truslerne for naturtypen er, at mindste tålegrænse for kvælstof er overskredet. Totaldepositionen fra det ansøgte anlæg vurderes at være 0,00 kg N/ha/år, hvilket ikke vurderes at være en årsag til at naturtypens tålegrænse for kvælstof er overskredet.

DB_Ident 200152616 modtager en merdeposition på 0,00 kg N/ha. Selv om hedearealet er beliggende i habitatområdet er det ikke blevet kortlagt. Der er således ikke for tiden en målsætning for området. Ligeledes vurderes det heller ikke at få konsekvenser for naturtypen.

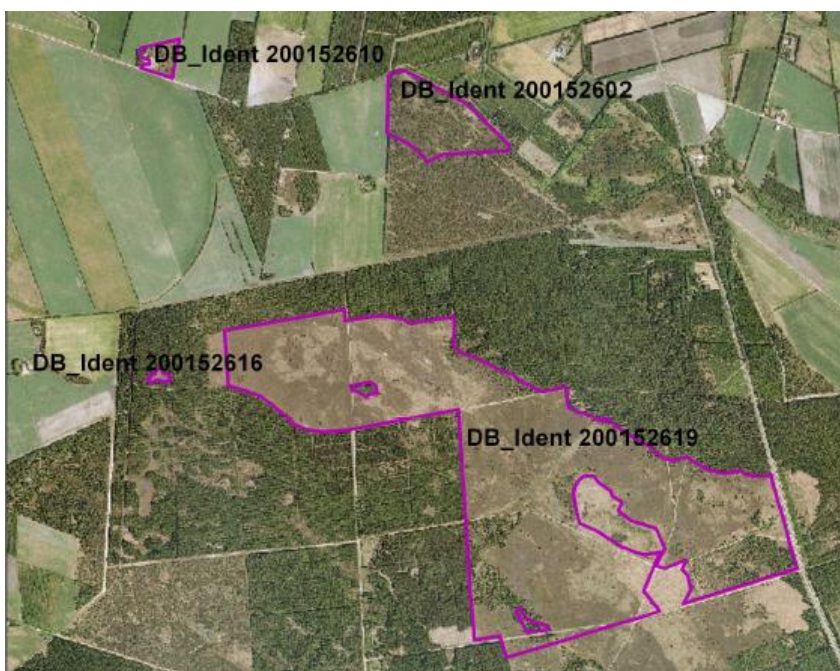
DB_Ident 200152602 (kategori 2 natur) modtager en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Området er omfattet af § 7, hvorfor totaldepositionskravet er 1,0 kg N/ha/år. Totalpositionen er 0,1 kg N/ha/år.

De øvrige naturarealer indenfor 1000 meter fra anlægget/svinehytterne er primært:

Tør hede med en tålegrænse i intervallet: 10-20 kg N/ha/år (15 kg N/ha/år - anbefalet)

Våd hede med en tålegrænse i intervallet: 10-25 kg N/ha/år (15 kg N/ha/år - anbefalet)

Fattigkær og hedemose med en tålegrænse i intervallet: 10-20 kg N/ha/år (10 kg N/ha/år - anbefalet)

Figur 6: Naturområder nær Toftlundvej 7B

Selv om tålegrænserne for naturtyperne mere eller mindre er overskredet vurderes anlægget ikke at påvirke væsentligt.

Den reelle ammoniakdeposition fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakdepositionen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødningen afsættes på i staldene.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men blandt andet sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander vil formentlig i et vist omfang kunne træffes på eller ved husdyrbrugets arealer.

Det er muligt at spidssnudet frø findes inden for 1.000 meter fra anlægget, men det vurderes, at projektet ikke vil få negative konsekvenser for dens raste- og yngleområder – ej heller for de øvrige arter nævnt ovenfor. Der forventes således ikke konflikt mellem udvidelsen og beskyttelsesinteresserne.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Der er ikke registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Der er ikke kendskab til truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg .

Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til samlet bebyggelse og byzone. Geneafstanden er som udgangspunkt ikke overholdt ift. nabobeboelse. Beregningen viser at det ansøgte projekt ikke medfører:

- At husdyrbrugets samlede lugtemission ikke stiger.
- At det ansøgte projekt ikke medfører at lugtemission fra enkelte staldafsnit øges nærmere enkeltboligen.
- At afstanden til enkelt boligen er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Toftlundvej 7A	0	NY	300,2	300,2	291,1	Nej
 Fønnesbækvej 11	0	NY	627,4	627,4	2042,4	Ja
 Vådde By, Ikast	0	NY	821,9	821,9	3692,3	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").

Konsekvenszone: 902 m

Tabel 1. Lugtgeneberegning.

Nærmeste nabo er en minkfarm. Det vurderes, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

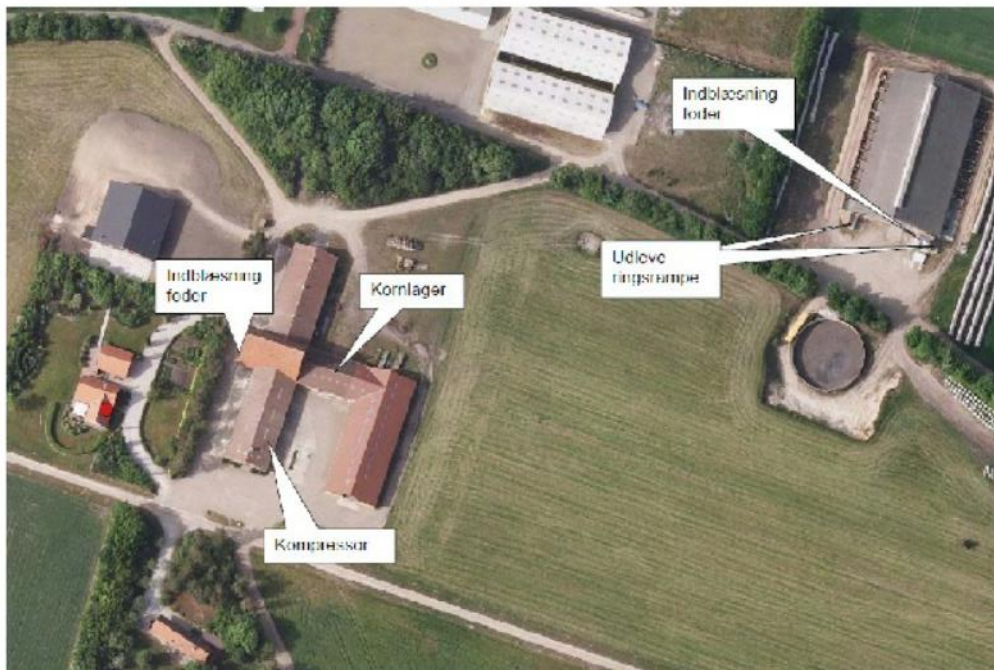
Tabel 1. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Nærmeste samlede bebyggelse/by i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på henholdsvis 2.042 m og 3.692 m og er således ikke indenfor den anbefalede afstand på de 500 m, som angivet ovenfor. Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

Støj

Støj kan forekomme fra korntørring, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen. Se kortbilag J for placering af støv- og støjklender. Da der er naturlig ventilation i staldene, er der ingen støj fra dette.

Kortbilag J - Støv og støjklender

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støv

Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit. Det er et krav ifølge økologireglerne.

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke væsentligt ændret i forhold til den nuværende drift.

Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen, vil ligeledes være koncentreret til området omkring lageret. Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener i lokalområdet

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene og udtørring med kalk i forbindelse med udmugning. Der er lavet aftale med ISS om rottebekæmpelse på ejendommen.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af råvarer til foderfremstilling, gylle/gødning, eget korn og lignende.

Lastbiltrafikken til ejendommen foregår ad Toftlundvej.

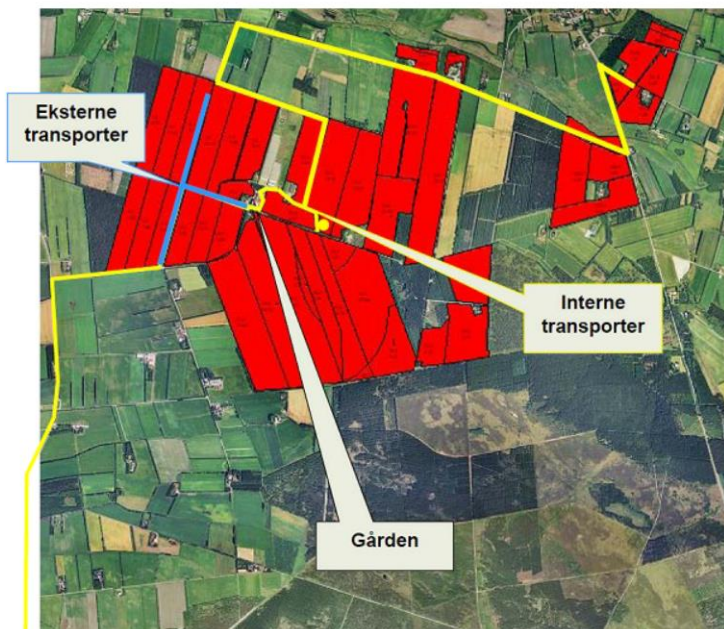
Kørsel med gylle til udbringningsarealerne omkring ejendommen foregår af en privat grusvej til de nært beliggende arealer og af Sønderlandsvej, Ejstrupvej og Engvang til de nordlige, mens der den foregår af Brandevej til de sydlige. Ekstern gylle kommer af Sønderdalvej - Toftlundvej og derefter af en privat grusvej.

Dybstrøelse/fast møg vil fremover blive afhentet med lastbil hver 3. måned og transporteret til Månssons biogasanlæg i Brande.

Transporten af gylle finder sted i forbindelse med udbringningen på markerne i begyndelsen af april, og varer ca. en måned.

Type	Antal/år	Kommentarer
Intern gylle	118	
Ekstern gylle	80	
Polte (til)	3	
Smågrise fra ejendommen		Smågrisene samles i smågrisestalden hvorfra de læsses på lastbil.
Slagtedyr	52	
Døde dyr	52	
Korn	5	
Mineraler	4	
Hatting	26	
Dybstrøelse til biogas	4	Lastbil med container.
Dagrenovation	26	
Samlet antal transport	367	

Tabel 2. Antal transport til og fra ejendommen.

Det vurderes på baggrund af ovenstående at transport til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Figur 2. Til- og frakørselsforhold

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Da besætning og markdrift er økologisk, er der ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der føres regnskab med vand og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet
- Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registeret
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

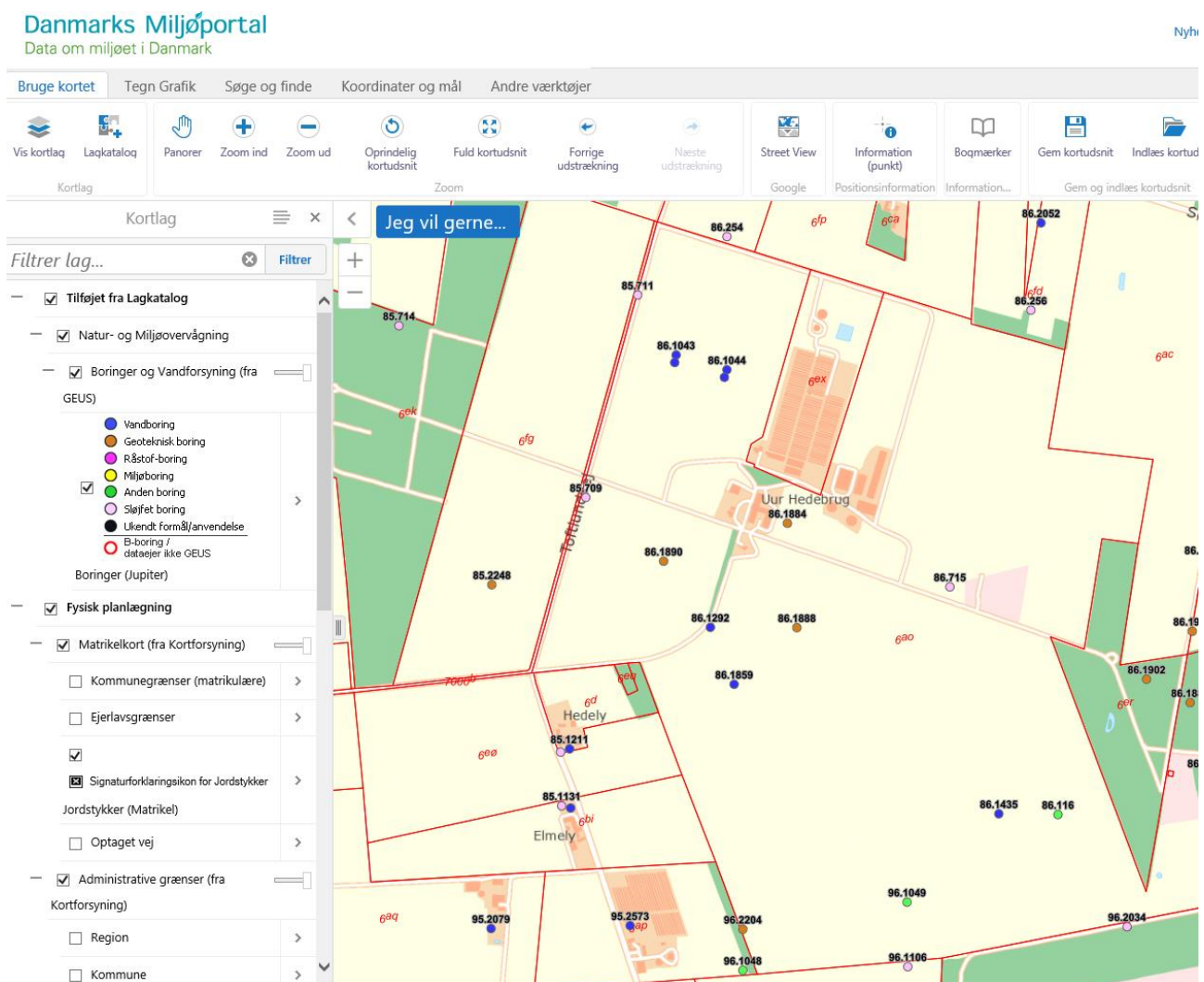
Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Ejendommen ligger ikke indenfor indsatsområde mht. nitrat, indvindings oplande til almene vandværker og hygiejnezoner for vandværksboringer eller nitratfølsomt drikkevandsområde.

Der er følgende boringer på matriklen:

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Jordforurening

Betegnes et areal som kortlagt på vidensniveau V2, er der tilvejebragt et dokumentationsgrundlag, der peger hen på, at jordforureningen er af en sådan art og koncentration, at forureningen kan have skadelig

virksomhed på mennesker og miljø. Områdeklassifikationen omfatter arealer, der i henhold til Jordforureningsloven kan betegnes som lettere forurenede områder.

Zink

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelses § 36 er der i visse tilfælde en række restriktioner for anvendelser af husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, hvis smågrisene tildes receptpligtig medicinsk zink.

Der kan opstå behov for anvendelse af medicinsk zink til behandling af diarre hos smågrisene.

På Toftlundvej 7B anvendes receptpligtig medicinsk zink til smågrise i 14 dage efter fravæning for at imødegå diarre.

Ved blandede besætninger (sohold med tilhørende smågrise op til 25 kg) vil andelen af husdyrgødning fra smågrisene normalt udgøre mindre end 40 % af den samlede mængde husdyrgødning. I nærværende sag er der desuden en produktion af 8000 slagtesvin.

Brugen af medicinsk zink udfases helt i juni 2022.

På grundlag af den blandede besætning, og der modtages ikke-økologisk gylle (ikke smågrise) vurderes brug af husdyrgødningen ikke at være i strid med gældende lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der ved minimeres risikoen for, at der vil ske en ophobning af zink som på sigt forskyder balancen i jordens økosystemer og vandmiljøer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

Tanke (BBR)

Matr. nr	Fabr.år	Fabr.nr	Klassifikation	Type nr	Etab.år	Indhold	Størrelse	Placering
6ao			Tank (Produkt på væskeform)		1964	Mineralske olieprodukter (Olietankbekendtgørelsens §6, stk. 1 nr. 13)		Nedgravet/underjordisk
6ao			Tank (Produkt på væskeform)		1999	Gylle		Over terræn, udendørs
6ao			Tank (Produkt på væskeform)		1990	Autogasolie (Dieselolie)	5.900	Indendørs
6ao	208	70631	Tank (Produkt på væskeform)	50-5323	2018	Autogasolie (Dieselolie)	1.800	Indendørs
6ao			Tank (Produkt på væskeform)		2011	Gylle		Over terræn, udendørs
6fg			Tank (Produkt på væskeform)		2018	Gylle		Over terræn, udendørs

Opbevaring af olie	Spildolie opbevares i en tønde og afhentes af Dansk Oliegenbrug a/s. Olie fra olieudskilleren aftages af Marius Christensen. Tønden står i maskinhuset på fast underlag uden afløb.
Olietanke	Der er tre olietanke på ejendommen: 1. Olietank fra 1964 - nedgravet og afblændet 2. Olietank fra 1990 på 5.900 liter - står indendørs 3. Olietank fra 2018 på 1.800 liter - står indendørs.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af hydratkalk til desinfektion af stalde. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Pesticider

Der er tale om en økologisk ejendom, så der er ingen pesticider.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativene for Ikast-Brande Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Erhvervsaffald afhentes enten Marius Christensen eller Niels Philipsen. Sidstnævnte afhenter blandt andet net fra rundballer og bigbags.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i serviceum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

ISAG Kode	Affalds type	Mængde før/efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	9600 L	Container i gårdspladsen	Afhentes af Marius Christensen
23.00	Ikke forbrændingseget	300 kg	Lade	Afhentes af Marius Christensen
50.00	Papir/pap	<100 kg	Lade	Afhentes af Marius Christensen
51.00	Glas	<100 kg	Lade	Afhentes af Marius Christensen
52.00	Plast	40 m ³	Container ved gylletank	Afhentes af Marius Christensen
52.00	Heraf PVC	<100 kg	Lade	Afhentes af Marius Christensen
EAK kode	Affalds type	Mængde før/efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
13 02 03 00	Spildolie	400 L	Tromle i lade	Dansk olie Genbrug
18 02 01 00	Kanyler	1 kg	Opbevares i spand i besætningsområdet	Afhentes af Marius Pedersen
02 01 09 00	Kemikalier	Ingen	Ingen	Ingen
20 01 18 00	Medicin	<1 L	Opbevares i spand i besætningsområdet	Afhentes af Marius Pedersen
02 01 02 00	Døde dyr		Kadavarkappe + container	DAKA

Tabel Olieopbevaring og øvrigt affald.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverteppe på hævet underlag eller i container så der ikke opstår uhygiejniske forhold indtil afhentningen af DAKA.

Der afhentes døde dyr fra ejendommen som gennemsnit 1-2 gange pr uge. Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA, til de er afhentet.

Vand

Vandforbruget forventes ikke at ændre sig i forbindelse med udvidelsen. Husdyrbrugets vandindvindingsanlæg samt forbrug fremgår af tabel 8.

Tabel 8. Husdyrbrugets vandindvindingsanlæg og forbrug, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast

Boring/vandværk	Anlægsnr.	Forbrug - nudrift, m ³	Forbrug - ansøgt, m ³	Ændring, %
Husholdning, Isenvad Vandværk	-	200	200	0
Staldanlæg, Isenvad Vandværk	-	5500	5500	0
Markvanding		336.000	336.00	0
		341.700	341.700	0

Energi

Elektricitet anvendes til lys, male- og blandeanlæg, korntørring samt vandingsanlæg. Ejendommens årlige elforbrug til produktionen er 150.000 kWh (inkl. vanding) og der forventes ingen væsentlig ændring i dette.

Det årlige energiforbrug omfatter derudover brændstof til traktorer og andre motoriserede køretøjer i forbindelse med markdrift og frilandsøer. Der er et forbrug på cirka 40.000 liter diesellole, og der forventes ingen ændring i dette forbrug.

Der anvendes desuden 300 m³ af eget flis i flisfyr til opvarmning, hvilket forventes at stige til ca. 400 m³, da der fremadrettet også tørres korn via denne.

Husdyrbrugets energiforbrug i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabel 9.

Tabel 9. Husdyrbrugets energiforbrug i nudrift og ansøgt drift, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast

Ressource	Forbrug - nudrift	Forbrug - ansøgt	Ændring, %
Elforbrug, kWh	150.000	150.000	0
Diesellole, l	40.000	40.000	0

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9468	806	10274
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9468	403	9871
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	403
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 3. BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald, BAT-krav fastsat i tidligere godkendelse. Der er ikke anvendt miljøteknologier i tidligere miljøgodkendelse fra 28-9-2010, 1. tillæg af 18. december 2013, 2. tillæg af 23. maj 2016 og 3. tillæg af 5. september 2017 (gylletank).

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- **Overbrusning:** Der overbruses i stalden, i klimastalden dog ikke før grisene vejer over 20 kg. Denne undtagelse foretages af velfærds-mæssige overvejelser, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima. Overbrusningen giver forbedret gøde adfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Overbrusning/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, - der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativer.
- **To-klimastald med delvist spaltegulv:** Den nye smågrisestald bliver en stald med et dybstrøelsesleje, fastgulv og et spalte areal. Smågrisene gøder mest på spaltearealet. Da det er en økologisk grise-stald bliver det ikke en traditionel to-klimastald, men den bliver sammenlignelig, da det er delvis spaltegulv med overdækning.
- **Delvist spaltegulv:** Slagtesvinene går på samme måde som smågrisene i en åben stald, hvor der er et areal med fastgulv og dybstrøelse og et areal med spalter. Stalden kan betegnes som havende delvis spaltegulv.
- **Teltoverdækning gylletanke**
Der er teltoverdækning på begge gylletanke.

Fravalg af teknologier

- **Gyllekøling:** Køling af gyllen i kanalbunden giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Den opsamlede varme fra kølingen kan kun i begrænset omfang anvendes i den øvrige produktion. Den overskydende varme skal efterfølgende brændes af i en energikrævende kaloriefærrer eller i et jordvarmesystem. Det er endvidere fordyrende at etablere gyllekøling i ek-

sisterende stalde, da gulve og gyllekanaler skal hugges op og laves om. Investeringen til kølepumper og det vandbårne system vil ikke overstige en anslået investering på 350.000 kr. og driftskostningerne udgøres primært af strøm til anlægget. Hertil kommer udgiften til den daglige drift af varmepumperne. Denne er afhængig af, hvor meget der køles på gyllen. Sammen med økonomien og den energikrævende proces ved at bortskaffe den opsamlede varme, gør at køling af gylle er fra-valgt.

- **Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde:** Forsuringsteknikken er meget effektiv til fjernelse af ammoniak. Denne teknik er dog ikke godkendt til brug i bedrifter, der har autorisation som økologisk virksomhed.
- **Luftvasker med syre:** Kemisk luftvasker bruges til at reducerer ammoniakfordampningen fra stal-dene. Men denne teknologi er dog ikke godkendt til brug i bedrifter, der har autorisation som øko-logisk virksomhed.
- **Devist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund:** Slagtesvinene skal være i en eksisterende stald og det er derfor ikke rentabelt, som beskrevet under gyllekøling, at indføre teknologien.

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Miljøledelsessystem

(Det er et lovmæssigt krav (§42) at der skal indføres miljøledelse på alle IE-brug fra første gang de bliver godkendt efter § 16 a stk. 2. eller for øvrige IE-brug senest den 21. februar 2021)

Der er indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selv om det er svært direkte at kvantificere miljøfordele, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse bidrager til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv produktion. I henhold til BREF-dokumentet er det BAT, at identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale, at føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder og husdyrgødning på markerne, at have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser, at iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygnin-ger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene, at planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt at planlægge gødsning af markerne korrekt.

Husdyrbruget Toftlundvej 7B, 7430 Ikast opfylder BAT-kravet i forhold til management ved at:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Der føres regnskab med vand og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet
- Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registeret
- Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften, hvori der gøres rede for husdyrgødningen
- Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen"
- Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov
- Området omkring ejendommen rengøres efter behov
- Udbringning af gylle foregår i dagtimerne

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foder-spild minimeres.
- Der er i for Smågrisene/slagtesvinene fodres med forskellige blandinger alt efter alder. Foderet er tilpasset grisenes fysiologiske formåen og alder. Jo ældre grisen er desto færre næringsstoffer indeholder foderet. Dette minimerer ammoniak fordampningen fra stalden og næringsstofindholdet i gødningen. Dermed begrænses udledningen af næringsstoffer i naturen mest mulig. Søerne fodres med to blandinger (sommer- og vinterblanding). Disse blandinger er næringsstoftilpasset søernes aktuelle tilstand. Dette minimerer næringsstof indholdet i gødningen.

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Vandforbruget registreres en gang om måneden, med henblik på at kunne identificere lækager.
- Der er stort set intet vandspild, da spildt drikkevand opsamles i fodertrugene, og dermed blandes med grisenes foder. Derudover tjekkes slanger for utætheder.
- Overbrusningen af grisene er tidsindstillet og bruges kun om dagen og i sommer halvåret.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- **Ventilation:** der er naturlig ventilation i både den eksisterende stald og den ansøgte stald. Der vil derfor ikke være noget energi forbrug i forhold ventilation.
- **Lys:** der er meget lidt lys i stalden, som kun bliver brugt i forbindelse med arbejdet i stalden. Uden for er der kun tre lamper, som er sensor styret og derfor kun er tændt i forbindelse med arbejdet.
- Der anvendes to- klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

Ventilation:

- Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Øvrige:

- Gylletankene er overdækkede og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletankene. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

Der vaskes ikke i stalden, og der er derfor ingen spildevand fra rengøring.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

Støj kan forekomme fra korntørring, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen. Se kortbilag J for placering af støv- og støjkluder. Da der er naturlig ventilation i staldene, er der ingen støj fra dette.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde.
- I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum.
- Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke væsentligt ændret i forhold til den nuværende drift.
- Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen, vil ligeledes være koncentreret til området omkring lageret. Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener i lokalområdet

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrbrugets anlæg er fra ventilation af staldene. I alle stalde og hytter er der naturlig ventilation. Afhængigt af vejrforholdene kan der forekomme lugtgener fra staldene. Der kan desuden forekomme lugtgener, når gyllen i gyllebeholderne omrøres i forbindelse med udbringningen og transport, dette sker primært om foråret.

Table 7. Lugtgeneafstande fra staldene efter projektets gennemførelse, Toftlundvej 7B, 7430 Ikast

Områdetype	Lugtgeneafstand, ansøgt drift, m	Faktisk afstand fra stald-anlægget, m
Byzone	821,9	3692,3
Samlet bebyggelse	627,4	2042,4
Enkeltbolig ¹	300,2	291,1

¹ Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter Landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, indgår ikke.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Toftlundvej 7A	0	NY	300,2	300,2	291,1	Nej ▼
 Fønnebækvej 11	0	NY	627,4	627,4	2042,4	Ja ▼
 Vådde By, Ikast	0	NY	821,9	821,9	3692,3	Ja ▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").

Konsekvenszone: 902 m

Der er forskellen imellem de 2 beregningsmodeller for lugt, stipladsmodellen og antal dyr, gennemsnitsvægt og stipladser der gør, at genekriteriet til enkeltbolig ikke er overholdt. Der er mulighed for at give dispensation efter 50%-reglen.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

Fast møg/dybstrøelse:

- Dybstrøelse afhentes direkte fra stald af lastbiler og fragtes til Månssons biogasanlæg i Brande.

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrater samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der er teltoverdækning på tankene, hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 50%.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Ingen

Udbringning af husdyrgødning

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i de eksisterende stalde er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er teltoverdækning på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Befolkningen og menneskers sundhed

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed.

I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne.

Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort.

Det vurderes at ovennævnte er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Beredskabsplan For Toftlundvej 7B, 7430 Ikast.

Udarbejdet af : Gert Ladegaard Jensen & Miljørådgiver Helle Borum 6. februar 2019

TELEFONLISTE

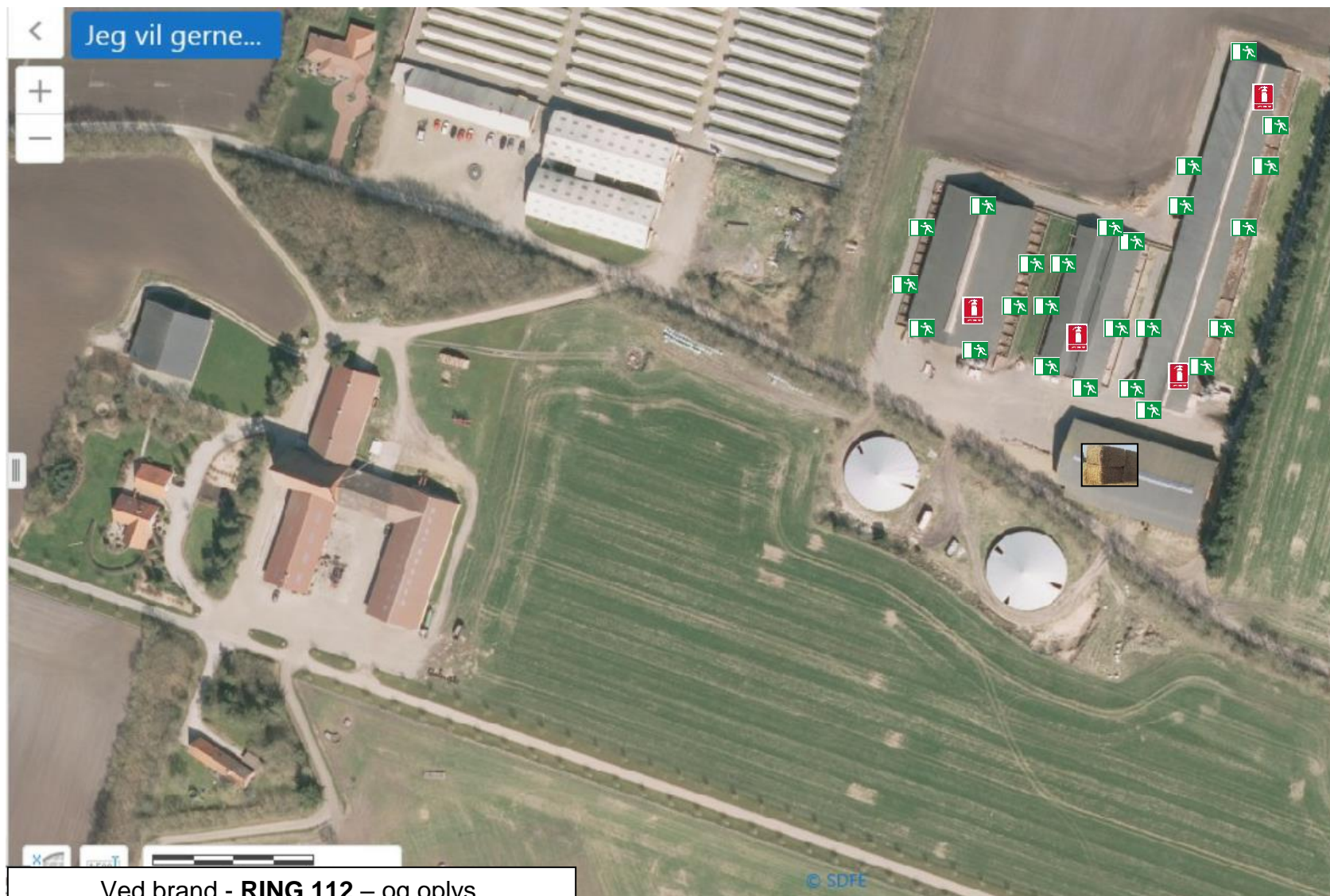
Ejer: Gert Ladegaard Jensen 4054 4643

Forpagter: Rasmus Henneberg 2511 0098

	Træffetid	Telefonnummer
Brandvæsen	Altid	112
Dyrlæge	Normal arbejdstid	70257470
Falck	Altid	7010 2030
Elektriker	Normal arbejdstid	75734001
Foderstofforretning,	Normal arbejdstid	88874610
Landbocenteret, SAGRO	Normal arbejdstid	8080 2040
Lægevagt	Uden for egen læges åbningstid	7011 3131
Dyrlæge	Normal arbejdstid	70257470
Miljømyndighed, beredskabschefen	Altid	9628 2828
Smeden, VVS	Normal arbejdstid	97250011
DAKA	Altid	70225544

Ved store uheld ring altid 1-1-2. Ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. ***Er du i tvivl så ring 1-1-2.***

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand - **RING 112** – og oplys

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

Halmoplag

Flugtveje

Pulverslukker

OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - **RING 112** og oplys

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Halmballer

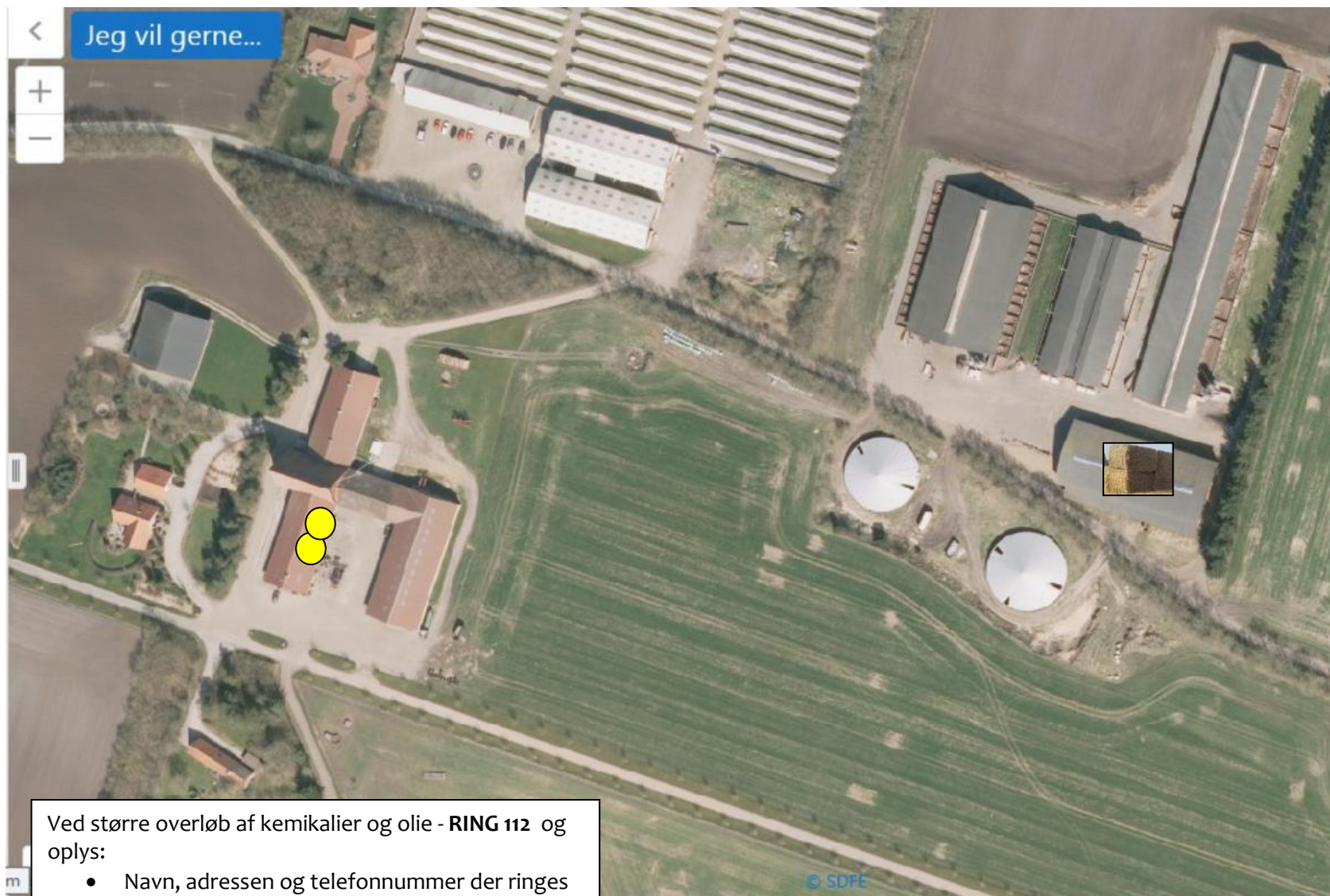

Dræn / vandløb / boring

Rendegraver eller lign.

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier og olie - **RING 112** og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Savsmuld / halm / kattegrus

● Olietanke

STOPHNER / HOVEDAFBRYDERE

Stophane vand ●

Hovedafbryder el ●